MEŞHUR ALİ USTA

Eski saray aşçıbaşılarından meşhur Hacı Gazi oğlu Ali ustanın maharetile yapılan çok nefis ve hafif yemeklerin üstünlüğünü gösteren Karaköyde 31 No.lı SARAY Lokantasında mevsimin bütün turfanda meyva, sebze ve balıkları her zaman bulunmaktadır.

Cumhuriyet

23 üncü yıl Sayı : 7816

KURUCUSU : YUNUS NADİ
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 248
Telefonlar: Umumî Santral Numarası: 24298. Yazı İşleri: 24299. Matbaa: 24290.

Salı 21 Mayıs 1946

İLAN

Her lisanın gramer zorlukları vardır, fakat hiç bir lisanda, bunlar
MİTHAT AKÇİT'in
Kendi Kendine
KOLAY İNGİLİZCE GRAMERİNDE
olduğu kadar güzel izah edilmemiştir. Eski ve yeni terimli — Türkçe izahlı. Her kitabcıda bulunur. Fi. 1 lira.

Bulgarlar şimdi de Türk Trakyayı istiyorlar !

Georgief'in sözleri: "Doğu Trakyanın Türkiye tarafından muhafazası Türk - Bulgar dostluğuna bir engeldir„

"Bir Balkan federasyonu kurulması, Yunanistanın Batı Trakyayı muhafaza ettiği müddetçe imkânsızdır„

Sofya 20 (a.a.) — Bulgar Başbakanı Georgief, dün Bulgar hükûmetinin ve Bulgar milletinin sulh muahedesi imzalanır imzalanmaz Sovyet kıtalarının kendi memleketlerinden geri çekilmesini arzu ettiklerini söylemiştir.

Türklerin vaktile külliyetli Bulgar halkını tardettikleri doğu Trakyanın Türkiye tarafından muhafazası, Türk - Bulgar dostluğuna bir engeldir. Samimî bir Yunan - Bulgar dostluğu ve bir Balkan federasyonu kurulması, Yunanistanın batı Trakyayı muhafaza ettiği müddetçe imkânsız olacaktır.

Ankarada 19 Mayıs bayramı: Millî Şef hitabelerini irad ederler ve sınır toprağı Halkevinde kendilerine takdim olunurken

Mecliste Ankara cinayeti ile ilgili bir takrir

Hükûmetten Ankara Savcısı Kemal Boranın durumu hakkında izahat isteniyor

Sual takririni Meclise Hikmet Bayur verdi

Manisa milletvekili Boludaki muhakemenin Kemal Boranın tarafsız bir adliyeci olmadığını gösterdiğini iddia ediyor

Kemal Bora

Manisa milletvekili Hikmet Bayur

Ankara 20 (Telefonla) — Manisa milletvekili Hikmet Bayur Büyük Millet Meclisine bir sual takriri vererek Ankara Cumhuriyet Savcısı Kemal Boranın durumu hakkında hükûmetten izahat istemiştir.

Bu takriri dolayısile bu akşam kendisinden malûmat rica ettiğim Hikmet Bayur bana şunları söyledi:

«— Bu sual takririmde diyorum ki Bolu Ağırceza mahkemesinin son oturumu ve kararları şunları göstermiştir:

Ankara Savcısı bazı evrakı Ankara Ağırceza mahkemesine vermemiştir. Yargıtaya da vermemiştir. Fakat mahkeme Boluya nakledilip de bazı şahidlerin bilgisine müracaate lüzum hasıl olunca bu evrakı birer ikişer Bolu mahkemesine göndermeğe başlamıştır. Nihayet Bolu mahkemesinde keyfiyetten Adalet Bakanlığına şikâyete karar verilmiştir. Bu durum açıkça görüldükten sonra Ankara Savcısının Reşid Mercanın annesile kızkardeşini çağırarak onlara

— Arkası sahife 3. Sü. 7 de —

Seçim günü yaklaşırken..

Ankarada faaliyet gittikçe artıyor

Halk Partisi ile Demokrat Partide dünkü çalışmalar

Ankara 20 (Telefonla — Seçim günü yaklaşmış olduğundan hazırlıklar hayli ilerlemiştir. Bugün gerek Cumhuriyet Halk, gerek Demokrat Parti mahfillerinde bu yolda hararetli çarpışmalar göze çarpıyordu. Demokrat Parti seçimlere iştirak etmemekle beraber kontrolörler bulunduracağından bugün bun-

— Arkası sahife 3. Sü. 5 te —

Türk şilepçiliğini süratle geliştirmek için

Her memlekette olduğu gibi, bizde de deniz ticareti yolcu ve yük nakliyatı bakımından iye ayrılmıştır. Yalnız yolcu, yahud em yolcu, hem yük taşıyan vapurlar, r devlet inhisarı halinde Devlet Deniz llları İdaresine verilmiştir. Bu idare, zı şileplerle yük nakliyatı da yapmakdır. Fakat yük taşıma işi, daha ziyade susî armatorların şileplerine bırakılıştır. Bu, yarın da, esas itibarile artorlara bırakılacaktır. Sayın Ulaştırma Bakanımız, yeni deniz ulaştırma ogramını Büyük Millet Meclisi Parti rupunda izah ederken bu cihetı açıkça lirtmiştir. İlk adımda iki misli artırılası kararlaştırılmış olan ticaret filomuun yük gemilerine tahsis edilen 160,000 nluk kısmı ikiye ayrılarak 42,000 tonu devlet, 118,000 tonunu da hususi rmaye işletecektir. Bugün devletin nde -İsveçten alınan iki şilep haricde 62,000 tonluk yük gemisi vardır; armaların şilep filosu ise 56,000 tondur. Bu kamlar 500 tondan büyük şilepleri ifa etmektedir.

Demek ki armatorların, kısa bir zanda 62,000 tonluk gemi tedarik etmeri icab ediyor. Hakikatte armatorların ha fazla gemi bulmaları lâzımdır. inkü mevcud bazı eski gemilerin yelenmesi de lâzımdır. Armatorların bu naiı temin etmeleri için, evvelce de zdığımız gibi, onlara yardım etmek ruridir. Armatorların istedikleri yarmlar şunlardır:

1 — En başta, kredi ve döviz temini lir. Armatorlar, şimdilik kendilerine milyon dolarlık bir kredi ve dövizin fi geleceği fikrindedirler ve bu mevda şu dileklerde bulunuyorlar:

a — Gemi satın alacak armator, beendiği gemi bedelinin, azamî yüzde ini peşin ödemelidir.

b — Kalanını hükûmet münasib göceği şekilde tediye etmelidir ve bunun in, armatorlara uzun vadeli ve azamî izde 3 faizli bir ikraz yapmalıdır.

2 — Epey zamandanberi memlekette eşviki Sanayi kanunu tatbik edilmekte muayyen bir beygir kuvvetinden fazkuvvette makine kullanan müessesevergi, resim gibi tekâliften muaf bumaktadır. Armatorların elindeki gelerin en küçüğünün makinesi 300 beykuvvetinden ziyade olduğu halde, nlar Teşviki Sanayi kanunundan istide edememektedirler. Gemiler de bu şvik ve himaye kanunundan faydalanıdırlar.

3 — Dahilî ve haricî seferlerde sarfilen ve denizciler arasında «bunker» eya «ihrakiye» denilen kömür, dış serler için iç seferlerdekinden iki bucuk isli pahalıdır. Dış seferler için verilen ömür, iç seferlerdeki ile ayni fiata inirilmeli, hattâ daha ucuz verilmelidir i, yabancı gemilerle rekabet etmek ümkün olsun.

Son zamanlarda İsviçreye satılan köatlerimizi taşımak için iki Yugoslav ve ki Yunan gemisi kiralanmıştır. Türk emilerinin de bu taşımaya iştirakleri ok faydalı olurdu. Fakat buna armatorarın gemilerini kiralamakta serbest olmaları yüzünden uzun vadeli mukaveleler yapılamaması müsaade etmediği ibi ihrakiye fiatlarının yüksekliği de nâni olmuştur.

4 — Armatorların harice ucuz navlun eklif edebilmelerine, gemilerin tamir, akım ve işletme malzemesinin pahalılığı da engel olmaktadır. Başka memleketerde deniz ticaretini geliştirmek için, bu malzeme gemilere gümrüksüz olarak verilir.

Karabük fabrikalarının saç fiatları çok yüksek olduğundan gemi sahibleri gemilerini iyi tamir ettirememektedirler. Bu tamirlerde en çok kullanılan saçları mühim miktarda ucuzlatmak gerekmektedir.

Gemilerin havuzlama ücretleri de yüksektir. Kömür sarfiyatından tasarruf için gemilerin sık sık havuzlanması lâzımdır. Havuzlar, Devlet Denizyolları İdaresinin elinde fiili bir inhisar halinde bulunduğu için, havuzlama ücretlerinin indirilmesi de icab eder.

5 — Gemi sigorta primleri çok yüksektir. Ortalama yüzde onu geçmektedir. Bu yüzden armatorlar gemilerini hakiki kıymeti üzerinden sigorta ettirmemekte, bir kaza ve avarya neticesinde zararlara uğramaktadır.

6 — Vapur tayfalarından daha fazla gündelik veya ücret alan işçiler -bir had dahilinde- kazanç vergisi ödemedikleri halde, gemi tayfaları aylık ücretleri ne

ABİDİN DAV'ER

— Arkası sahife 3, Sü. 4 te —

İranda çarpışmalar dün sona erdi

Mütecavizin hangi taraf olduğu henüz bilinmiyor

Bir İngiliz dergisinden iktibas ettiğimiz yukarıdaki harita İranda Sovyetlere verilen petrol imtiyaz mıntakasını göstermektedir

Londra 20 (B.B.C.) — Tahrandan gelen haberlere göre İran hükûmeti, Azerbaycana karşı taarruzlar yapıldığına dair verilen malûmatın hemen tahkik edilmesi için emir vermiştir. Tahran hükûmeti, askerî hareketler vuku bulduğuna dair verilen bütün haberlerin adılsız olduğunu bildirmekte ise de Başbakan Gavam bu akşam Amerikan gazetecilerine şu sözleri söylemiştir:

«— Vuku bulan musademenin gayet basit olduğunu öğrendik. Musademe son bulmuştur. Fakat mesullerin kim oldukları henüz belli değildir. Başka her musademenin vukuuna mâni olmak

— Arkası sahife 3. Sü. 2 de —

Kızılorduda Alman subayları mı

İngiliz gazetelerinin bir haberi ve Tass ajansının tekzibi

Moskova 20 (Radyo) — Tass ajansı bugün şu tekzibi neşretmiştir:

İngiliz Reuter ajansı ile İngiliz Sunday Dispatch ve Sunday Express gazetelerinin gûya Rusların bir çok Alman subaylarını Kızılordu kadrosuna naklettiklerine ve bir çok Alman generallerinin Rus ordusunun talim ve terbiyesi işini üzerlerine aldıklarına dair bir haber yayınlamışlardır.

Bu haber baştanbaşa uydurma olup son günlerde İngiliz işgal bölgesindeki Alman ordusuna dair çıkan haberleri unutturmak ve dikkati başka taraflara çekmek gayesini gütmektedir.

Bilindiği üzere Kızılordunun ecnebi subaylarına ve bilhassa Alman subaylarına hiç de ihtiyaçları yoktur.

Amerikayı itham

Moskova 20 (a.a.) — Kızıl Yıldız gazetesi bu sabahki sayısında Birleşik Amerika hükûmetini genişleme siyaseti

— Arkası sahife 3. Sü. 4 te —

Dün Mecliste kabul edilen kanunlar

Ödünç verme ve kiralamaya dair Türk - Amerikan anlaşması Mecliste kabul edildi

Ankara 20 (a.a.) — Büyük Millet Meclisi bugün Fikret Sılayın başkanlığında yaptığı oturumda, Türk - Yunan ticaret ve ödeme anlaşmasının 20 mart 946 tarihine kadar 3 ay süre ile uzatılmasına,

Londrada 16 kasım 1945 tarihinde yapılmış ve imzalanmış olan Birleşmiş Milletler eğitim, bilim ve kültür kurumu sözleşmesinin onanmasına,

Tekel Genel Müdürlüğü kuruluş ve görevleri hakkında 4036 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine,

— Arkası sahife 3. Sü. 5 te —

Otuz yedi kişiyi öldüren katil

Detmold 20 (a.a.) — İngiliz mahkemesi bugün Walaseck isminde bir Polonyalıyı yargılamaktadır. Bu adam, Alman çiftlik sahiblerinden 37 kişi öldürmekten, 14 kadına tecavüz etmekten ve tevkif edildiği esnada İngiliz hususî cinayet polisi teşkilâtının yüksek bir memurunu katletmekten sanıktır.

Nüfuz bölgeleri siyasetine avdet!

Paris konferansında Yalta anlaşmalarına avdetin bahis mevzuu olduğu söyleniyor

Londra 20 (a.a.) — (Britanova) Londra diplomatik mahfilleri, Paris konferansında kasım 1944 te akdedilen Moskova ve şubat 1945 te akdedilen Yalta anlaşmalarına yeniden bir avdetin bahis mevzuu olduğu üzerinde ısrar etmektedirler. Geçen sonbaharda Londrada gerek batı devletlerinin gerek Rusyanın Dış İşleri Bakanları, bu anlaşmaları ortadan kaldırmağa çalışmışlardı. Halbuki şimdi Pariste, büyük tereddüdlerle ve

— Arkası sahife 3. Sü. 3 te —

Liselerimizin spor bayramları

Dün Çapadaki Kız Öğretmen Okulunda yapılan spor gösterilerinden bir intiba

— Yazısı 3 üncü sahifemizde —

Belediye Reisimiz halka hesab veriyor

Dr. Lûtfi Kırdar, yedi sene içinde şehirde görülen işlerin bir bilânçosunu yaptı

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lûtfi Kırdarın 19 mayıs günü Fenerbahçe stadındaki törende vatandaşları seçime davet ettiğini yazmışık. Vali, bu münasebetle verdiği bir hitabede ezcümle şöyle demiştir:

«— İstanbula tayin edildiğim vakit ilk iş olarak siz İstanbul hemşerilerinin İstanbul Belediyesinde en önce neler yapılmasını arzu ettiğinizi anlamak istemiştim. Yol, ışık, okul, hastane, nakil vasıtaları istiyordunuz, daha bir çok şeyler istiyordunuz. Şimdi size yedisi harb içinde geçen yedi buçuk yıl içinde istediklerinizden ne kadarını yapabildiğimizi ne kadarını yapamadığımızı ve yapamadıklarımızı neden yapamadığımızı anlatacağım.

Yol ihtiyacı

En çok yol istiyordunuz. Yedi buçuk yıl içinde 3 bine yakın yol yaptık ve tamir ettik. yaptığımız yeni yollar arasında Atatürk Bulvarı inşası ikmal edilen Gazi Köprüsile beraber taşıdığı büyük Türkün adına lâyık bir yol olarak şehrimizin şahdamarıdır. Boğazlarının iki tarafında uzanıp giden Bebek-İstinye ve Üsküdar - Beykoz yollarını hatırlatırım. Yeni Dolmabahçe - Makça yolu da bitmiştir. Bugünlerde açacağız.

— Arkası Sa. 2, Sü. 7 de —

Demokrat Parti, Yozgad Valisini dava etti

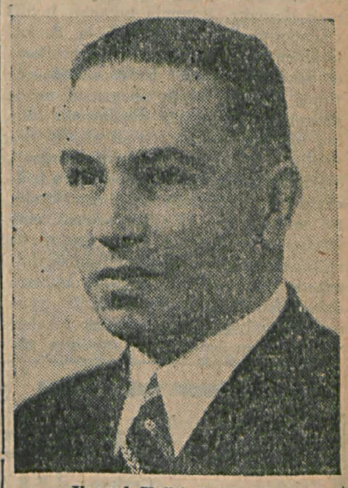

Yozgad Valisi Sadri Aka

— Yazısı 3 üncü sahifede —

"Askerî bir demokrasi„

Amiral King, Roosevelt'in «Sopayı elden bırakmamak lâzım» sözünü hatırlatıyor

New-York 20 (a.a.) — Amiral King, yeni bir harbe mâni olmak üzere faal ve atılgan bir orduya ihtiyac olduğunu bildirmiştir.

King, dünyaya şamil bir askerî hizmete taraftar bulunduğunu beyan ederek Amerikan milletine yalnız demokrasiyi değil, ayni zamanda sosyalizm ve komünizm gibi diğer idare sistemlerini de

— Arkası sahife 3. Sü. 4 te —

Yeni Kabil'le Hâbil!..

İKTİBASLAR

Times'e göre İngiliz dış politikası nasıl olmalı?

Büyük Britanya harbden, artmış bir şeref, prestij ile, fakat maddî kuvveti çok azalmış olarak çıkmıştır. Üstelik, nisbî bir nüfuz, kudret eksikliğine uğramış bulunmaktadır. Kendi yönünce, nüfus ve tabiî kaynaklar bakımından Birleşik Amerika ve Sovyetler Birlikleri dev devletlerinden çok daha zayıf bir durumdadır.

Bu büyük devletlerin her ikisi de, harb sıralarında veya o zamandanberi; ilki batı nısıf küresi ve Pasifikte; sonuncusu doğu Avrupa ve Asyanın bazı bölümlerinde olmak üzere, coğrafi noktadan civar, ve stratejik bakımdan önemli bölgelere kesif bir surette nüfuzla kuvvetlenmişlerdir.

Bu şartlar altında, Büyük Britanya iki şıkkı olan bir politika karşısındadır ve bu şıklardan bir tanesini çabucak seçmek zorundadır. İlki, bu kuvvet, kudret manzumelerinden bir tanesine, küçük ortak sıfatile kendisini bağlamaktır. Bu, bazılarını, gelecekteki derd, endişelerden kurtulmaya yarayan emin bir sığınak ve en az derecede bir mukavemet yolu gibi görünür. Fakat, Mr. Churchill'in nutkunun uyandırdığı tepkiler, böyle herhangi bir hareketin ne gibi katışık duygular yaratabileceğini göstermektedir. İkinci şık, bağımsız bir politika izlemek, ve böylece dünya büyük devletleri arasında İngiliz itibar ve nüfuzunu muhafaza etmektir.

UNO'da (Birleşmiş Milletler teşkilâtı) teyid edildiği veçhile, milletlerarası güvenlik ümidi, işte bu devletlerin işbirliği, ortaklığına dayanmış bulunmaktadır. Fakat işbirliği, iş ortaklığı, karşılıklı saygı ve milletlerarası kampanyasına yeter derecede yardımda bulunmak demektir, bunu ifadeler. İngiltere bakımından, bu keyfiyet, eldeki kaynakların en hünerli bir şekilde teşkilâtlandırılması ve azamî derecede geliştirilmesini gerektirecektir; ki bu hal, kendi payına iyi düşünülmüş, hazırlanmış, ve iyice müvazenelendirilmiş, siyasî olduğu kadar iktisadî bir dış politikanın kabul ve tatbik olunmasını emreder. Müsbet hareketlere ihtiyac vardır. Aksi takdirde durum iflâsa sürüklenecektir. Yapılacak ilk iş, İngiltereyi Commonwealth'ın hemşire milletlerine, ayni zamanda kendi kendini idare yolunda yürüyen bağımlı imparatorluğa bağlayan bağları daha fazla sıklaştırmaktır. Londrada toplanan Dominyon Başbakanları Konferansının vazifesi bu olacaktır. Eğer dünyadaki İngiliz otoriye ve prestiji kaybolacak olursa, dominyonların prestij ve otoriteleri de sarsılmaktan kurtulamaz. Birleşik bir Commonwealth politikasının âletleri kısmen askerî olmalıdır: Harb esnasında elde edilmiş bulunan silâhlı kuvvetlerin daha sıkı bir şekilde bütünleştirilme faaliyeti nafile yere harcanmamalı, terkedilmemelidir. Fakat asıl hareket sahası iktisadî olmalıdır. İstenilen ikinci bir Ottawa değildir. Güvenlik ve ilerleme için lâzım olan tedbirlerin yegâne hedefi, Washington tekliflerinin, ayni zamanda İngiliz ihtiyaçlarının başvurduğu ticaret, istihsal ve işin genişlemesi olmalıdır.

Bu davayı çözümlemek için de, başka yerlerdeki ticareti, mukabil azaltma, kesintilere uğratmayacak muhkem anlaşmalarla Commonwealth üyeleri arasında alışverişi artıracak yolları bulmak lâzımdır. Bununla beraber, İngiliz Commonwealth'ı, bütün dünya devletlerinden ayrılıp, asla, tek başına, kendi kendine yeter bir birlik vücude getirmiş değildir. Zaten ne getirir, ne de getirebilir. Böyle bir düşüncenin lâfının bile yeri yoktur. Genel olarak, denebilir ki Commonwealth'ın menfaati, öteki ülkelerile daha sıkı ve yakın bağdaşmakta, münasebetler kurmaktadır. Bu münasebetle akla ilk gelecek olan ülkeler, İngilterenin harb sıralarında müşterek yükü taşımak, müşterek harekette bulunmamak suretile, bilhassa daha sıkı, daha samimî işbirliği yapmış bulunduğu batı Avrupası ülkeleri ve buraların halklarıdır. İngiltere güvenliğinin batı Avrupanın güvenliğile kaim olduğunu söylemek, basmakalıb bir lâf etmektir. Harb güdümünün de gösterdiği, resimlediği gibi, müdafaası, Mihvere karşı İngiliz stratejisinin muhtemel ve tam ve bütün bir parçasını teşkil eden Yakın ve Ortadoğu için de ayni söz daha az bir hakikati ifadelemez. Karşılıklı güvenlik menfaati namına, hem Fransa, hem de batı Avrupanın küçük devletlerile, ayni zamanda Yunanistan, doğu Akdeniz ve Ortadoğunun arabca konuşan milletlerile etraflı ve çok şümullü askerî anlaşmaların imzalanması (eski usul siyasî andlaşmalar artık kâfi gelmemektedir) İngiliz gelenek ve ihtiyaclarına tamamile uygun düşer. Commonwealth'ın geri kalan üyelerine Avrupa pazarlarının ve Avrupa barış teşkilâtının ehemmiyetini tebarüz ettirmeğe lüzum yoktur.

Bütün bu ülkelerde, iktisadî hareket, hamle, siyasî hareket ve hamle kadar lüzumlu, belki de daha âcildir. Şimdilik, en fazla kalkınma ve kurtarma işinde gereken tedarikâtı hazırlamaya ehemmiyet verilmektedir. İngilterede UNRRA'nın yüklendiği müessir iyileştirme işini yolunda yürütmek için, hissesine düşeni, ve hattâ fazlasını yapmaktadır. İngilterenin kudret ve kuvveti sonunda, dünyada, başka hiç bir millî pazar tarafından ortak gidilmiyen, İngiliz piyasasının, bu ülkeler ürünlerinin ekserisi için değilse bile, birçoğuna bol, geniş ve müstakar mahreçler sağlamak, ve değiş tokuş ameliyesile de onları İngiliz mallarının baş müşterisi yapmak kabiliyetine bağlı olacaktır. İngiltere ile dünyanın bu buhranlı bölgelerinde ortak bir iktisadî menfaat mevcuddur ve bu daha muhkemleştirilebilir. Fakat güvenlikte aranan ortak menfaat gibi, bunun da elbirliğile hazırlanıp, teşkilâtlandırılması icab etmekte, kuvveden fiile çıkması için de hususî kalıblara ihtiyaç göstermektedir.

Bu keyfiyet ise, kendi başına tesadüfî olarak vücud bulamaz. İlk hamleyi zarurî olarak İngiltere yapacaktır. Sonra bu gibi tertiblerin faydaları, bunlarda doğrudan doğruya elleri bulunan ülkelere hasredilemez; zira bunların Büyük Britanya, İngiliz Commonwealth'ı ve onlarla bağlı öteki milletlerin iktısadî refah ve zenginliklerinde sebeb olacakları artış dünya piyasalarının hepsinde kendisini hissettirecektir. Hiç bir ülkenin daha müessir kılmak emelile, kendi kaynaklarının kuvveti dışında bir dış politika izleyemiyeceği tabiidir. Böyle faal bir politikayı idare edebilmek kabiliyeti, yeter derecede kaynaklara malik bulunmaya, bunları tam olarak teşkilâtlandırıp, işletmeğe bağlıdır.

(Makale yazarı İngiliz kaynaklarının, hedefe en uygun ve faydalı bir şekilde geliştirilmeleri şartile, daha hâlâ tesirlerini muhafaza ettiklerini kaydettikten sonra, bu işin başarılması için üç hayatî noktanın gerektiğini, bunlardan her hangi birisinde muvaffak olunamamanın, bütün gayretleri sekteye uğratacağını belirtmekte ve bu üç noktayı şöylece sıralamaktadır.)

1 — Harb yorgunluğu giderilmeli ve (deyimi en geniş manada kullanıp, her türlü işe tatbik ederek) iş verimi artırılmalıdır.

2 — Millî gayretlerin lâzımı gayrimufarik plânlanma işini güdümliyecek, işin yalnız en verimli bir şekilde değil, en çok nerede lüzumu varsa orada yapılmasına çalışacak, uygulu bir politika izlenmesini, sağlayacak - hangi hükûmette olursa olsun - kuvvetli bir millî iktısad teşkilâtı şebekesi kurulmalıdır.

3 — Sakat, aksak dış politika mekanizması elden geçirilmeli, günün şartlarına uygun bir hale getirilmeli ki, her parçası ayrı bir bütün olarak değil de, merkezî bir idarenin altında tek bir bütünün bir parçası olarak çalışmalıdır. İşte bunlar, yalnız millî refah ve millî verimliliğin değil, aynı zamanda İngilterenin başta gelen bir devlet sıfatile yaşaması için gereken ana şartlardır.

The Times'ten:
İbrahim Hoyi

Şehir haberleri

Ticaretin tanzimi

Yeni kararname tasarısında da mühim hükümler var

Ticaret Bakanlığı, kaldırılması takarrür ve ticaretin tanzim ve ihtikârla mücadeleye dair hükümleri ihtiva eden K. 510 ve K. 630 sayılı kararnameler ile bu son kararnameyi tadil eden K. 634 sayılı kararnamelerin kalkması üzerine ticaretin düzenlenmesini ve ihtikârla mücadele için yeniden hazırlanan kararname tasarısını bugün Bakanlar kuruluna verecektir. Yeni kararnamenin Bakanlar Kurulunun perşembe günkü toplantısında tetkik olunacağı ümid edilmektedir.

Yeni kararname tasarısında, evvelce de yazdığımız gibi defter tutma mecburiyeti ile ticarî ikametgâhların piyasa merkezlerinde olması mecburiyeti kaldırılmaktadır.

Belediyelerin Millî Korunma kanununa dayanarak gıda maddeleri üzerinde yapmakta oldukları kontrol hakkı kalkmaktadır. Kontrol ve ihtikârla mücadele işlerile yalnız Ticaret Bakanlığı Millî Korunma teşkilâtı meşgul olacaktır. Ancak kontrol mevzuuna giren maddeler çok daraltılmıştır. Bu maddeler 27 grupta toplanmıştır. Miktarları 150 ye yaklaşmaktadır. Kısmen ithalât kısmen de dahilî istihsal maddeleri ve mamullerdir.

Belediyeler gıda maddelerinin kontrolu ile yalnız kendi umumî hükümlerine dayanarak meşgul olacaklardır.

Kâr hadleri de yeni esaslar dahilinde tanzim edilmektedir.

Birliklerde dün yapılan toplantı

İthalâtçı ve İhracatçı Birliklerinde dün büyük bir toplantı yapılmış ve bütün İthalâtçı ve İhracatçı Birliklerinin başkan ve idare heyeti azalarile umumî kâtib muavinlerinin bulunduğu bu toplantıdan evvel Birlikler Umumî Kâtibi Mümtaz Rek, birliklerin durumu üzerinde son defa Ankarada verilen kırklar heyetlerinde ve nihayet C. H. P. Grupu Genel Heyetinde yapılmış olan müzakereler, Ticaret Bakanlığının görüş tarzı üzerinde izahat vermiş ve bu durum karşısında ithalâtçı birliklerinin mesleki birlikler halinde devam edip etmemesinden ithalâtçıların karar vermekte muhtar olduklarını, ihracatçı birliklerinin ise devam edeceğini söylemiştir.

Bundan sonra ithalâtçı birliklerinin durumu üzerinde görüşmeler yapılmıştır. Bu meseleyi tetkik edip bir rapor tanzim etmek üzere idare heyetlerinin başkanlarından mürekkeb bir komite seçilmiştir. Komite raporunu umumî heyete verecektir.

İsveçten alınan şilep

Devlet Denizyollarının İsveçten aldığı iki şilepten birisi bugünlerde limanımıza gelecektir.

Makara bolluğu

Yurdda mevcud stokların kâfi derecede oluşu ve yolda mühim miktar da mal bulunuşu dolayısile dikiş ve nakış makaralarile ipliklerinin satış ve ticaretinin serbest bırakılması üzerine makaralar birdenbire bollaşmıştır. Esasen İstanbul Vilâyeti emrine verilen makaralara fazla taleb olmadığından beyaz renkten başka bütün makaralar bir müddettenberi serbest bırakılmış bulunuyordu.

İngilizler makara fiatlarını yüzde 30-40 düşürdüğünden yolda bulunan mallar gelince fiatlarda mühim bir düşüklük olması da beklenmektedir.

Nişantaşı kız ortaokulunun müsameresi

Nişantaşı Kız Ortaokulu öğrencileri tarafından 23, 24 mayıs perşembe ve cuma akşamları saat 8,30 da Şehir Tiyatrosu Dram kısmında «Şans Adası» adlı 3 perdelik operet temsil edilecektir.

Yazan Vecihe Karamehmed, müzik Refet Yalbaz, dansları hazırlayan ve sahneye koyan Ferih Egemendir. Davetiyelerin okul idaresinden aldırılması rica edilmektedir.

Beraet ettiler

İthalâtçı tacirlerden Abdüllâtif Debbas ve Zekeriya Ergenç, ithal ettikleri pamuk ipliğini 100 İngiliz lirasından satmaları icab ettiği halde 130 İngiliz lirasından sattıkları ve böylece haksız menfaat temin ettikleri iddiasile 2 nci Toplu Millî Korunma mahkemesine verilmişler ve yargılanmaları sonunda beşer yıl hapse mahkûm olmuşlardı.

Yargıtayın bozduğu bu karar yüzünden tekrar başlanılan muhakeme dün sona ermiş ve sanıklar bu sefer beraet etmişlerdir.

İhtikâr davaları

Toptancı tacirlerden İbrahim Can, Antoine Fresco namile tanzim ettiği sahte faturalarla kadın ve erkek kostümlük kumaşlarında ihtikâr yaptığı iddiasile Millî Korunma Savcılığına verilmişti. İbrahim Canın yargılanmasına dün, İkinci Millî Korunma mahkemesinde mevkufen başlanmıştır. Sanık, sorgusunda tevil yollu ifadede bulunmuş ve neticede 250 lira kefaletle tahliyesine karar verilmiştir.

Bir çocuk boğuldu

Kadıköyde, Saint George Fransız Mektebi talebelerinden İsmet, Burhan, Gündüz ve Nikola adında 4 çocuk Modada kiraladıkları sandalla gezmeğe çıkmışlardır. Bunlardan Nikola, Fenerbahçe feneri açıklarında denize girmek istemiş, fakat yüzme bilmediğinden boğulmuştur.

Denize yuvarlanan kamyon

Sarıyerde, Kurtuluş caddesinde Erdoğan apartımanında oturan müteahhid Cemal Erdoğana aid, şoför muavini Nazımın idaresindeki 424 plâka sayılı kamyon manevra yaparken denize yuvarlanmış, şoför muavini Nazım kurtarılmıştır.

Çekmece yolunda bir kamyon devrildi, beş kişi yaralandı

Şoför Salim Manuş idaresindeki 4370 sayılı kamyonla, İstanbuldan K. Çekmeceye gazoz götürmüş ve dönüşte de yanına 6 yolcu alarak İstanbula doğru yola koyulmuştur. Kamyon Bakırköy ilçesine bağlı Çobançeşme mevkiinden geçerken kamyonun lâstiklerinden birinin mihverini teşkil eden çelik «akis» kısmı kopmuş ve kamyon devrilmiştir. İçindeki yolculardan bir tanesi ağır olmak üzere 5 tanesi de hafif surette yaralanmışlardır. Yaralılar hastanelere kaldırılmışlar, vak'a hakkında tahkikata başlanmıştır.

Kendisile barışmayan karısını yaraladı

Haliç Fenerinde, Hamam sokağında 57 numaralı evde oturan Turan, bir kaç gündenberi kavgalı bulundukları karısı Medihaya barışma teklifinde bulunmuş, kadın bunu reddedince bıçağını çekerek muhtelif yerlerinden yaralamıştır. Kadının feryadına yetişen kayınbabası da aynı bıçağın darbeleri altında kanlar içinde yere yuvarlanmıştır. Yaralılar hastaneye kaldırılarak tedavi altına alınmışlar, Turan da yakalanarak Savcılığa teslim edilmiştir.

EDEBİYAT BAHİSLERİ

Ahmed Hâşimin bir fransızca makalesi

Çeviren: **Adile Ayda**
Fransız Edebiyatı Doçenti

Ahmed Hâşimin dostları arasında bir rivayet, hattâ bir efsane halinde, şairin Fransız mecmualarından birinde intişar etmiş olan bir makalesi ötedenberi mevzuu bahsolmaktadır. Ahmed Hâşim üzerinde Fransız sembolistlerinin tesirine dair yapmakta olduğum bir etüdün hazırlanışı sırasında bu makaleyi, de kolleksiyonların içinden bulup çıkarmağı vazife addettim. Tetkik mevzuumla ancak kısmen alâkalı olan bu makale «Mercure de France» mecmuasının 1 ağustos 1924 tarihli 627 nci sayısındadır ve kültür tarihimiz bakımından şayanı dikkat görüş ve hükümler ihtiva etmektedir. «Türk edebiyatının bugünkü temayülleri» ismini taşıyan yazısında, şair, Divan Edebiyatile, Tanzimat ve Serveti Fünun edebiyatlarını hülâsa ettikten sonra bugün dahi halledilmemiş olan bir takım edebî meselelerimizi ele alıyor. Yazının bu kısmını fransızcadan türkçeye çevirerek okuyuculara takdim ediyoruz.

Türk edebiyatının bugünkü temayülleri

Durkheim'in şuurlu bir şakirdi olan Ziya Gökalpın rehberliğini kabul etmiş olan Rumeli edebî gençliği Arab ve Acem kelimelerini lüzumsuz ve sebebsiz yere kullanmamağı ve bilhassa bu lisanlara mahsus gramer kaidelerinin istimalinden kat'î surette kaçınmağı şiar edinmişlerdir. Bu zümreye mensub muharrirler ancak Türk dilinde mukabili bulunmıyan ve Türk lisanına tamamile temessül etmiş lûgatlerin istimalini caiz görürlerdi.

Bu şuurlu sadeleştirme hareketi o zamana kadar kullanılmakta olan nazım kaidelerinin de değişmesi neticesini tevlid etmiştir.

Türkler İslâm dinini kabul etmekle, ayni zamanda İslâm medeniyet ve kültürünü de benimsemişlerdi. Bunun neticesinde lisanları gibi edebî zevkleri de yabancı zevklerin bir halitası haline gelmişti.

Arab ve Acem lisanlarının Türk kelimelerinde mevcud olmıyan hususiyetlerine istinad eden aruz vezni, Asyanın en ücra köşelerindeki kabilelerin folklorunda bile mevcud olup doğrudan doğruya Türk dehasının mahsulü olan hece vezninin yerini almış ve fakat Türk kelimelerinin telâffuzunu bozmuştu. Osmanlı devrinin şiiri kâmilen aruzla yazılmış iken, halk şiirleri ve köy türküleri bütün tarih boyunca daima hece veznini kullanmıştır. Çayırlarda, tatlı şırıltılarla akan pınarların başında biten sade ve saf kır çiçekleri gibi, Türk ahenk hissinin insiyakî bir mahsulü olan hece vezni de, şehirlerin dışında mevcudiyetini muhafaza etmeğe muvaffak olmuştu. Rumeli gençliği millî ananelerin kaynağına doğru çıkarak, kırların ve tarihin bir köşesinde unutulup kalmış olan bu çiçeği koparıp alarak, onun tatlı ve hafif kokusile Türk nazmına yeni bir hayat bahşetmek üzere, edebiyatın toprağına getirip dikmişti.

O andan itibaren kozmopolit temayüller taşıyan her nevi edebiyat tamamile rağbetten düştü. Onun için asırlardanberi kimsenin duymamış olduğu masallar, efsaneler ve darbımeseller bulunup ortaya çıkarıldı: Kerem, Şah Ismail, Köroğlu gibi halk şairlerinin şiirleri ihya edildiği gibi, Yunus Emre, Karacaoğlan, Derdli gibi halk tasavvuf şairlerinin eserleri de asırların tozu altından kurtarıldı.

***

Yeni lisan programının umdelerini ilk defa olarak, Selânikte 1908 de Meşrutiyetten az evvel Ziya Gökalpın himaye ve teşvikile intişara başlayan «Genc Kalemler» mecmuası ilân ve neşretmiştir. Bu programı bir taraftan Ittihad ve Terakki Fırkasının Merkez Komitesince tesis edilmiş olan «Yeni Mecmua», bir taraftan da Türklerde millî şuuru öldürmüş olan Osmanlılıkla mücadele etmek üzere, Meşrutiyet rejiminin teessüsünden sonra Türk Ocakları tarafından tesis edilen «Türk Yurdu» mecmuası iltizam ettiler. Ayrıca, kudretli hatib Hamdullah Suphi Beyin canlı idaresi altında çalışan Türk Ocaklarının propaganda faaliyeti de lisanı millî istikamette sadeleştirme hareketinin nazariyatını yaymağa çok hizmet etmiştir. Bununla beraber sırf mücerred bir şekilde ileri sürülen ve dâhi bir sanatkârın eserinde tecellisini bulamıyan bu nazariyeler başlangıcdanberi bir çok muarızların hücumuna uğramıştır.

İttihad ve Terakkinin bütün siyasî düşmanlarile Osmanlılığın ve İslâm İttihadının bütün taraftarları gibi, daha evvelki nesillere mensub olup bu cereyan tarafından inkâr edildiklerini hisseden bütün meşhur muharrirler de, bu sadeleştirme hareketinin aleyhinde bulunarak, bunu zevkin bir tereddisi ve lisanın tefessühü mahiyetinde göstermek hususunda yarış edercesine cehd ve gayret sarfettiler.

Bu meyanda, bilâhare dili sadeleştirmenin en hararetli müdafii kesilecek olan romancı Yakub Kadri ile Türk Edebiyatı Tarihi müderrisi Köprülüzade Fuad Beyler başlangıcda bu cereyanla bütün kuvvetlerile mücadele etmişlerdir. İtiraf etmelidir ki, aslında makul ve estetik olan bu cereyanın başında bulunanlar arasında hakikî sanatkâr mizacına malik bir tek muharrir yoktu. Bunlardan ancak Halide Edib Hanım istisna edilebilir ki, o da kadın olmak itibarile fikirlerini etrafa kabul ettirecek kadar otoriteye sahib değildi. Vakıa Mehmed Emin Beyi göklere çıkaran çoktu. Hattâ bazıları bu şairi Türk edebî intibahının altın çelenkli bir Virjili saymakta idiler. Fakat 1897 Türk - Yunan harbi esnasında ilk defa olarak hece veznile halktan alınmış mevzular ihtiva eden bir şiir mecmuası neşretmiş olan Mehmed Emin Beyin şairliği sırf bir unvandan ibaretti. Kıt ilhamı, sathî görüşü, derinlikten mahrum hassasiyeti ve fakir muhayyilesi bu şairi bir millî şiir kahramanı derecesine yükseltmek istiyenlerin bütün gayretlerini boşa çıkarıyordu. Bu şairin sevimsiz olan sanatı, mümessili bulunduğu farzedilen cereyanı da sevimsizleştiriyordu.

Dilin sadeleşmesi hareketinin inkişafına mani olan bir diğer amil de tatbikat hususunda başgösteren ihtilâflar olmuştur. Zaten bütün yeni fikirlerin umumî tasvibe mazhar olmadan evvelki kaderi budur. Bazıları lisanı sadeleştirmeği taşra ve köy lisanına avdet şeklinde anlamışlardır. Gayet tabiî olarak bunların elinde türkçe bir ev içindeki konuşmalara bile kifayet etmiyecek kadar mahdud, aşağı yukarı bin kadar kelimeden ibaret bir lisan halini alıyordu. Bu muharrirler şekilde matlub sadeliği mevzulara da teşmil ederek ciddî mecmuaların sahifelerinde hece vezni ile yazılmış ve halka hitab etmek bahanesile otlaklardan, kuzulardan ve basit çoban şarkılarından bahseden bir takım tatsız şiirler neşrediyorlardı ki, sahte bir safiyet taşıyan bu şiirler bu cereyanın hakikî sanatkârların indinde itibardan düşmesine sebeb oluyordu.

Kendilerine Turancı ismi veren diğer bazı muharrir ve mütefekkirler ise, İstanbul türkçesini uzak Asya lehçelerinden alınmış bir takım acayib kelimelerle ağırlaştırdıkları gibi, ilhamlarını da İslâmiyetten evvelki Türklerin efsane ve esatirinden almakta idiler. Tatarca kelimelerle dolu olan bu yeni lisan, olgun, ince ve munis bir medeniyetin mahsulü bulunan İstanbul lisan ve edebiyatı yanında vahşi ve iğrenc kıyafetli korkunc bir yabancı gibi sırıtıyordu.

Türkiyenin sürüklenmiş olduğu dünya faciası patladığı zaman vaziyet bu idi.

Az kalsın memleketin mahvile neticelenecek olan mağlûbiyetten sonra Türk münevverleri İslâm ve Türk İttihadları gibi, hülyalardan vazgeçmenin daha makul olacağına hükmederek daha mühim ve daha yakın realitelerle meşgul olmağa başladılar.

Türkiye haricindeki Türklerden evvel Türkiye dahilindeki Türkleri kurtarmak ve birleştirmek lâzım ve mühimdi. İşte bu suretle Türkçülük hülyalarile birlikte, Turancılık temayülleri de dağıldı. Bugün Türk lisan ve edebiyatı makul ve realist türkçülerin elinde metodlu bir inkişaf halindedir.

Türk münevverleri ırkın selâmeti ve istikbali için şart telâkki ettikleri millîyetçi bir kültürü sağlam esaslara istinad ettirebilmek için yeni tarihî araştırmaların verdiği malûmata müracaat ediyorlar.

Bununla Léon Cahun'ün «Asya tarihine methal» ismindeki âlimane eserine ve daha bir çok Fransız, Alman, Rus ve Danimarkalı âlimlerin eserlerine istinad ederek gençliğe, Türk milletinin Çine kadar yayılmış asil bir ırka mensub bulunduğu fikrini telkin ettiler; ayrıca hakiki Türk medeniyetinin İslâmiyetten önceki devirlerde yaşamış olduğunu, Türklerin İslâmiyeti kabul etmelerinden evvelki devirlerde tamamile orijinal bir sanata, tam manasile millî bir şiire, mimariye ve müziğe sahib bulunduklarını, Arabların kanalile Bizanslılardan alınmış olan Osmanlı sanatının aslında Türk ırkının ruhî evsafına uygun bulunmadığını, Türklerin atalardan kalma medeniyetinin Osmanlılık içinde inkişaf etmek şöyle dursun, büsbütün sönüp gitmiş olduğunu, bugün Türkler için yapılacak bir iş varsa, o da eski millî kaynaklara avdet etmek olduğunu, bu kaynaklardan taze kuvvetler alarak, ırkın ruhu ve dehasına uygun istikamette ve bugünkü Avrupanın medeniyet formülü altında inkişafı istihdaf etmek, dinî vasıftan azade olan bu fen ve teknik medeniyetini bütün siyasî ve içtimaî neticelerile birlikte tereddüdsüz ve açıkça benimsemek gerektiğini efkârı umumiyeye kabul ettirmeğe gayret ettiler.

İnkâr edilemiyecek vakalara ve ayni zamanda ilmî ve tarihî delillere dayanan bu sözler, ağır ve fırtınalı bir yaz gecesinde olduğu gibi, ruhlarını ezgin ve bezgin hisseden genc nesillere adeta yeni bir hayat nefhetti.

Sırf Türk unsurlarından mürekkeb, teçhizatı ve kumandası garbın en yeni teknik ve sevkülceyş kaidelerine uygun olan Anadolu ordularının mucize nev'inden olan zaferi, bir taraftan ırkın ebedî meziyetlerine, diğer taraftan Avrupa ilminin tesir ve kuvvetine milletin imanını takviye etmiştir.

Ayni zamanda şanlı ve feci vakalarla dolu olan İstiklâl Harbinin neticesi Türkçülük hareketini nihayet içtimaî ve siyasî sahalarda da olduğu gibi, lisan ve estetik sahasında da haklı çıkardı. Türkçülüğün nazariyatı artık kat'î olarak kabul ve tasdik edilmiş bulunuyor.

Fakat o beklenen edebiyat, hem sadeleşmiş lisanın, hem uyanmış millî şuurun, hem de vatanın ıstırabları, inkırazı ve nihayet zaferi neticesinde husule gelen içtimaî vaziyetin ümid etmeğe hak ve cevaz verdiği, Türk ananesinin güzelliklerile, garb medeniyetinin zenginliklerini birleştirecek olan o muhayyel edebiyat doğmuş sayılabilir mi?

Heyhat! Henüz hayır!

Bugün Türk içtimaî hayatı her tarafta, havalarda iskeletleri yükselen muazzam bir tezgâha benzer: Burada binlerce gizli kuvvet, köhneleşmiş müesseselerin temellerini sökerek, manileri kırarak, irticaları yenerek, mukaddes mermerleri işleyerek ve imanın alevleri içinde müstakbel cemiyeti kurmağa yarayacak demirleri döverek sebatla çalışmaktadırlar.. Herkese ihtiyaç vardır: Erkek, kadın, çocuk, münevver, amele, romancı ve şair.

Muhtelif cereyanları zabt ve idare edecek muayyen bir nizamın mevcud olmaması yüzünden, bugün edebiyatta olduğu gibi diğer sahalarda da binlerce temayül çarpışıp karışarak acemî gözlere bir fikir anarşisi manzarasını arzeder görünüyor. Buna hayret etmemek lâzımdır. Zira beklenen ideal edebiyat ancak hazırlanış devresindedir.

Mesud milletlerin romancıları ve şairleri gibi bugünkü Türk romancı ve şairlerinin de eserlerine aşk, ihtiras, zina gibi mevzuları aldıklarını görüyoruz.

Kadın muharrirler arasında meşhur romancı Halide Edib Hanım hâlâ rakibsiz olarak en yüksek mevkii muhafaza etmektedir. Gazete ve mecmualarda tesadüf edilen sayısız kadın imzaları arasında henüz hiç biri efkârı umumiyenin dikkatini celbetmeğe muvaffak olamamıştır. Bu hükümden belki ancak büyük bir takdir kazanmış olan ufak bir romanın sahibi Suad Derviş Hanım istisna edilebilir.

Türk kadınının istidad ve kabiliyetini yakından bilenler unutulmağa mahkûm bu cılız eserleri kâfi göremezler.

Tiyatroya gelince, bu sahada da henüz orijinal bir esere tesadüf etmek kabil olmamıştır.

Harbi Umumî arifesinde Antuan tarafından temeli atılmış olup bugün İstanbul şehrinin yarı resmî tiyatrosu sayılan Darülbedayiin sahnesinde temsil edilen piyesler Paris komedilerinin silik adaptasyonlarından ibarettir. Tiyatro bakımından zikredilebilecek yegâne terakki Türk kadınının sahneye çıkışıdır. Bu bakımdan henüz Türk kadınının istidadından ziyade cesaretini övmek yerinde olur. Maamafih bir müddettenberi Türk sahnesi üzerinde duyduğumuz müterennim ses ve tatlı şive ilerisi için bir vaid telâkki edilebilir.

Şiirde hece veznine birinci mevkii vermek için yapılan teşebbüslere rağmen arûz vezni yaşamağa devam etmektedir. Pariste Jean Moréas zamanında «Closeries des Lilas» edebî toplantılarına devam etmiş olan şair Yahya Kemal Beyin yazdığı Neo-klâsik denebilecek şiirler henüz hakikî bir hayatiyet göstermemiş olan hece vezninin meydan okuyor addedilebilir. Ruh bakımından yeni Türk şiiri Edebiyatı Cedide ile Fecri Âtinin soğuk ve tadsız tarzından kurtulamamıştır.

İnkılâbın çelik sesi ve damarlarda enerjileri tutuşturan ateşi henüz bir lisanî tekâmül safhasında bulunan Türk şiirine hayat ve canlılık bahşedememiştir.

Edebiyat sahasında hüküm süren bu karışıklık sayesinde kudretli ve soylu bir genç muharrir olan Falih Rıfkının mehkûre ile titreyen sesi ve bir Ruşen Eşrefin hayal ve daussıla ile dolu olan üslûbu yanında, 1839 muharrirlerinin geç kalmış kof ve gürültülü mukallidi Süleyman Nazifin acımtrak belâgati hâlâ duyulmağa devam ediyor.

Velhasıl, yazımızı bitirirken diyebiliriz ki şimdilik Türk edebiyatı, üzerinde ihtiyar kargaların hazin sesler çıkararak uçuştuğu ve arasıra yolunu şaşırmış genç serçelerin uğradığı boş ve ıssız bir saha gibi uzanıp gitmekte ise de, bu sahanın toprağı altında ümid tohumlarının gizlenmiş bulunması da muhtemeldir. Türk edebiyatı inkılâbın güneşinden feyiz alarak dünyaya meçhul bir cennetin manzarasını arzetmekte belki de gecikmiyecektir.

Ahmed HAŞIM

ÖLÜM

Askeri Baytar Mektebi ilisi teşrih muallimi merhum Kaymakam Ahmed Mesud Beyin kardeşi ve Ordu milletvekili doktor Zeki Mesud Sezerin ve Ankara Tıbbiye Mektebi cildiye mütehassısı Binbaşı doktor Fuad Cankatın, Kartal ortaokul öğretmenlerinden Şadiye Savaşın kayın pederleri ve Balat oksijen fabrikası Müdürü Zeki Savaşın pederi emekli veteriner müdürlerinden ve Vebayi Bakari Mücadele Reisi ve Silivri veterineri,

SÜLEYMAN SAVAŞ

uzun ve amansız bir hastalıktan kurtulamıyarak 20-5-946 günü vefat etmiştir. Cenazesi 21-5-946 salı günü öğle namazını müteakib Teşvikiye camiinden kaldırılarak Karacaahmeddeki aile kabristanına defnedilecektir. Allahtan rahmet dileriz.

Belediye Reisimi halka hesab veriy

— Baştarafı 1 inci sahifede

Bütün bu yolların yapılması 50 mi lira istiyordu. Bütün bu yolları, bü mizin müsaadesi nisbetinde en kısa zaman içinde yapacağız. Yol program yarınki çalışmalarımız arasında da başta gelmektedir.»

Işık ve Millî Eğitim

Vali bundan sonra şehrin ışık d munu belirtip, Elektrik İdaresinin mayesini 7,5 milyon lira artırdığını liyerek maarif hareketlerine geçmiş demiştir ki:

«— Mecburî olan ilk öğretimi te etmek için, büyük gayretler sarf 1939 danberi ilk öğretim için 25 mi liraya yakın para harcadık. Şehirde köylerde yüzden fazla yeni okul açtı İstanbul ilkokullarında 130 bin ço okuyor. Okula yazılmamış olan çocu rın sayısı 2500 bile değildir. Ve ilk yaşındaki çocukların yalnız yüzde iki den ibarettir.

Su işleri

Susuz şehir, susuz medeniyet ol Şöyle bir bakışta en az başarılı gibi rünen su işinde de büyük gayretler fettik. Şehre verdiğimiz suyun mi şirketler zamanındakine nisbetle yü yüzdört, yani bir mislinden fazla art tır. Bu artışı temin için tesislerde 5 yon liralık ıslahat yaptık. Yaptıkla kâfi gelmiyor. Çünkü şehirde gerek lerde, apartımanlarda, gerekse fab larda eskisine nisbetle daha çok su fediliyor. Nitekim aboneler şirket manındakinden 14 binden daha faz Harb bittiği için şimdi şehrin su ih cını tatmin yoluna gidiyoruz. İki p den birincisini iki yıl içerisinde ba cağız. Şehri bol suya kavuşturacağız projenin parası da, plânları da haz Hemen işe başlayacağız.»

İmar hareketleri

Bu arada Vali şehrin imarına da te etmiş ve yapılan işleri anlatmıştır. N vasıtaları hakkında Vali demiştir ki:

«— Artık harb bitmiş olduğu için ni otobüsler ve arabalar getirterek rin pek çok artmış olan nakil vası ihtiyacını karşılayacağız. 3 yıl önce nazaran, senede 20 milyon artmış tramvay yolcularını daha rahat ve süratle gidecekleri yerlere götürmek hiç bir fedakârlıktan kaçınmıyac Bilhassa yeraltı nakil şebekesi plânl hazırladık. İlk fırsatta tatbika geçec

Tiyatro ve stadyom

Şimdi sıra tiyatrolara da geln Taksim meydanında 2400 kişi alacak ayrıca büyük konser ve toplantı sa ları da bulunacak olan muhteşem bir yatronun temelini bir kaç güne k atacağız.

Dolmabahçe ile Taksim sırtları sında halk için büyük bir kültür haline getirilmekte olan 2 numaralı ta da 4000 kişi alacak bir açık hava rosunun temeli de bir kaç gün için tılacak ve bu tiyatro süratle ikmal lecektir.

Bu sahada en büyük eserimiz, Millî Şefimizin adını taşıyan Büyük nü stadyomudur. Harb yüzünden geciken bu stadın da biran evvel b mesi ve gençliğe açılması için ted aldık.

Halk için ev

Kendi paralarile ev yaptıracak du da olmıyan ortahalli ve mütevazi b ameleye mesken yaptırmak işini ön na aldık. Bu yıldan itibaren İst Üsküdar ve Beyoğlu taraflarındaki arsalarda ve yangın yerlerinde ucu küçük evler yaptıracağız. Bunları en said şartlarla mesken sahibi olmak yenlere vereceğiz. Plânlarımız ha Yakında tatbikına geçeceğiz.

Sağlık işleri

Sağlık işlerini de daima ön plânda tuk. Şehrin sağlık ve sosyal yardım için harcadığımız para yirmi milyon radan fazladır. Hastanelerimizdeki takları 350 kadar artırdık. 200 yatak verem hastanesi yaptırdık. Bu ha yakında açılacaktır. Süleymaniye tıb medresesini esaslı surette tamir rerek burada büyük bir dispanser ediyoruz. Bu yıl ayni yerde 50 y bir doğum evi inşa edeceğiz. Gene Haseki hastanesinde de bir çocuk yonu yapıyoruz. İstanbul fethinin dönümünde yani 29 mayısta bu temellerini atacağız. Önümüzdeki lerde de bütün plânları hazırlanan yataklı büyük şehir hastanesini de tıracağız.

Seçim günü, biz Türklerin, bütün denî dünyaya demokratik haklarımızı ileri milletler gibi kullanmasını bi mizi ispat etme günüdür.

O gün, bütün İstanbullular sandık şına!

İstanbulu seven reyini kullanır!»

Benzin tahdidatı kaldırılacak

Benzin tahdidatının kaldırılacağı ve hususî arabalara müsaade edileceği hakkında Ankaradan gelen haberler henüz te etmemiştir. Şehrimizdeki alâkalılarda bu hususta malûmat yoktur. Benzin bolluğundan tahdidin kaldırılması bundan bir müddet evvel tetkik edilmiş ve müsbet bir neticeye varılmıştı. Fakat bu hususta bir kararın henüz verilmediği anlaşılmaktadır.

Teşekkür

Ebediyete intikal eden eşim, kardeş Şücaeddin Önenomrenin hâdisei karşısında büyük yardımlarını esirgemeyen sayın Korgeneral Muzaffer Tuğsavul, general Muzaffer Alankuş, Albay Demirsü ve Dr. Yarbay Şükrü, Som ritlioğlu ile Gelibolu ve Demirtepe zonu subayları ve arkadaşları ile kadar gelerek, telgraf ve mektub rerek acımıza iştirak eden bütün ve dostlarımızın gösterdikleri yakın ya ayrı ayrı teşekküre teessürümüz olduğundan sayın gazeteniz vasıtasile nen şükranlarımızı arzederiz.

Eşi: Naime Önen
Ağabeysi: Sırrı Önen

***

Sevgili annemiz Bayan Müfide S ebedî ziyaı dolayısile gerek cenaze siminde bulunan ve gerek telgraf ve tubla taziyette bulunarak büyük mize iştirak eden akraba ve dostla minnet ve şükranlarımızın iblâğına tenizin tavassutunu rica ederiz.

Ailesi namına
Rıdvan So

PEARL S. BUCK
BİR İZDİVACIN PORTRESİ
Çeviren: İBRAHİM HOYİ
YAKINDA ÇIKIYOR.
REMZİ KİTABEVİ

Bu Akşam: EYÜB ŞAFAK Sinemasında
Eşsiz sanatkâr SUZAN YAKAR
ve SAZ ARKADAŞLARI
İSMAİL DÜMBÜLLÜ
AHMED GÜLDÜRÜR ve okuyucu
KÜÇÜK MUALLÂ birlikte : HİND
RAKKASESİ ve zengin VARYETE

Yarın akşam aynı program Üsküdar HALE Sinemasında

FİRAVUN
RAMSES DİRİLDİ
Heyecan ve merakla bekleyiniz.
Yakında çıkıyor.

Bütün Memleket Gencliğinin
Hasrtle Beklediği
GENCLİK
Mecmuasi yarın çıkıyor.

ŞARK
SİNEMASINDA
Bugün matinelerden itibaren
iki yeni film birden
1 - AŞK BANDOSU
Rut TERRY — Georges BYRON
Müzikal aşk ve macera filmi.
2 - ÖLÜM TUZAĞI
FRANKİE DARRO
Macera ve sergüzeşt şaheseri.

MÜJDE:
BEYOĞLU
CEYLÂN
MAĞAZASINA
Senelerdenberi beklediğiniz
Birinci Kalite
Stoffel
JORJET KOTONLARI
GELMIŞTIR.

TEVFİK FİKRET
in
İMAN İHTİYACI
ŞİİRİNİN Şerhi
Fiatı 15 Kuruş
Yazan: Esad Sezai SÜNBÜLLÜK
Satış yeri: ÇIĞIR KİTABEVİ

NECMİYE SUNAL
ile Üsteğmen
ALİ GÜRKAN
Nişanlandılar.
Fatih: 18/5/1946

Yarın, matinelerde
İPEK
SİNEMASINDA
2 Büyük Yeni Film
1 — SAVAŞA DOĞRU
Baş rolde:
EDWARD G. ROBİNSON
2-GÖNÜLLÜ ARTİSTLER
Revülü büyük müzik ve eğlence filmi, baş rollerde:
ANN MİLLER — JOE BESSER

CUMHURİYET
Nüshası 10 kuruştur.

Abone Şeraiti

	Türkiye için
Bir aylık	300 Kr.
Üç aylık	800 »
Altı aylık	1500 »
Senelik	2800 »

Dikkat
Gazetemize gönderilen evrak ve neşredilsin edilmesin iade olun

SON HABERLER

Siyasi İcmal

İran ile Azerbaycan

İranla Azerbaycan arasında bir iç harbi koptuğuna dair gelen haberler henüz doğrulanmamıştır. Doğrulanmaması da temenni olunur. İranla Azerbaycan arasında bir iç harbin kopması, İranı da, Azerbaycanı da zâfa uğratmaktan başka bir netice veremez. Bunların zâfa uğramaları ve kuvvet kaynaklarını israf etmeleri ise, yabancı düşmanları memnun eder ve bunların İrana karşı da, Azerbaycana karşı da besledikleri emelleri daha fazla kolaylıkla gerçekleştirmelerine yardım eder. İran için Azerbaycan için en dürüst hareket tarzı, kuvvet kaynaklarını daha fazla kuvvetlenmek ve dakika geçirmeden ilerlemek için kullanmak ve herşeyden önce yabancı siyasetlere ve yabancı menfaatlere alet olmaktan sakınmaktır.

Gerek İranın, gerek Azerbaycanın ilk ve en mühim dileği, işgal yıllarının memlekette bıraktığı tortuları atmak, sağlam bir elbirliği içinde kalkınmak ve İranın bütünlüğünü koruyarak hürriyet ve bağımsızlık içinde ilerlemek olmalıdır.

Fakat yabancı işgal, fırsattan faydalanarak İranın bütünlüğünü kundaklamak için uğraşmış, bir takım hoşnudsuzlukları kışkırtmak için elinden geleni yapmıştır. Halbuki bu hoşnudsuzluklar mahallî değildir, umumidir. Yani Azerbaycan halkı her neden şikâyet ediyorlarsa, İranın diğer ülkeleri de aynı şeyden şikâyet etmekte ve o şikâyeti ortadan kaldıracak tedbirlerin alınmasını istemektedir. Durum bu mahiyette olduğuna göre İran birliğini vücude getiren bütün elemanların tam bir müsavat içinde elbirliği yaparak memleketi kurtarmaları ve kuvvetlendirmeleri beklenir. Yoksa parçalanmak ve ayrılmak hepsini zâfa uğratır ve teker teker yutulmalarına yol açar.

Bu kesin hakikat gözönünde tutulduğu takdirde İranda bir iç harbin kopmasına imkân kalmaz, belki bu iç harbi hazırlayan amiller, İran birliğini kuvvetlendirmeğe hizmet eder. Yeter ki araları açılan taraflar, memleket davasını her davadan üstün tutsunlar ve her ihtilâfı memleket gözile süzerek memleket menfaatile ölçsünler ve ona göre hareket etsinler.

İran ve Azerbaycandaki durumun, bu hududu aşarak, önüne geçilmez bir mahiyet alıp almadığını bilmiyoruz. Fakat durum bu hududu aşmışsa ve dahili harb önüne geçilemiyecek bir mahiyet almışsa, bu netice karşısında üzülmemek imkânsızdır. Fakat biz buna rağmen İran ve Azerbaycan ricalinin, hattâ imkânsızlıkları yenmeğe uğraşarak İran birliğini ve bağımsızlığını korumağa çalışmalarını bekleriz. Çünkü biricik kurtuluş çaresi budur.

Aksi takdirde İran parçalanacak ve bu parçalanma, çok acı bir neticenin başlangıcı olacaktır.

Fakat İran, bu çeşid buhranlarla şimdiye kadar birkaç defa karşılaşmış ve hepsini atlatmağa muvaffak olmuştur. İranın daha önce geçirmiş olduğu buhranlar belki bugünkü buhrandan da beterdi. Hattâ o zaman İranın, inkıraz tehlikeleri dahi geçirmiş olduğu söylenmişti. Fakat İran, bütün bu tehlikeleri atlatmış ve tarihî hayatını devam ettirmiştir. Onun genç her tehlikeyi atlatarak birliğini ve bağımsızlığını koruması, bugünkü ricalinin en bellibaşlı ödevidir. Bunların muvaffak olmaları, yalnız İranı kurtarmakla kalmıyacak, belki onu daha iyi bir hayata ve daha parlak bir istikbale kavuşturacaktır.

Onun için okun yayından büsbütün fırlamasından önce İranın da, Azerbaycanın da anlaşma yolunu tutmaları beklenir ve umulur.

Ömer Rıza DOĞRUL

> Hemşeri,
> Seçim günü oy sandığına atılacak her pusla, Türk milletinin medenî olgunluğunu bütün dünyaya ilân edecektir.

İranda çarpışmalar dün sona erdi

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

için en kesin emirler verilmiştir. Diğer taraftan Tahranda başlayan ve arası kesilen müzakereleri tamamlamak için mümkün süratle Tebrize bir heyet gönderilecek ve bu heyetin müzakereleri neticelendirmesi beklenecektir.»

Pişevari ne diyor?

Diğer taraftan Azerbaycan lideri Pişevari Amerikalı gazetecilere İran Başbakanı Gavam'ın iyi niyetlerinden emin olduğunu, fakat etrafındaki eski kafalıların işi bozduklarını söylemiştir.

İran Başbakanının, İran askerlerine her hangi taarruzdan sakınmak için kesin emirler verdiği muhakkaktır. Hudud üzerinde bir hâdise vuku bulmaması için iki tarafı temsil eden bir heyetin hududa nezaret etmesi kararlaştırılmıştır.

Amerikalılar Tebrizden ayrılıyorlar

Amerikanın Tebriz konsolosu, bu havalideki Amerikalıların emniyetsizlik hasebile buradan ayrılmaları için talimat vermiştir. Burada altı Amerikalı bulunmaktadır. İki Amerikalı gazeteci ile Amerika konsolosunun aleyhinde Azerbaycan gazetesinde neşriyat yapılmıştır.

İran ordusu kurmay başkanı

Tahran 20 (A.P.) — İranın en meşhur Rus dostlarından General Smanullah Sihanbaninin İran ordusu kurmay başkanlığına tayin edildiği burada pazar günü ilân edilmiştir.

Tebrizde durum

Londra 20 (a.a.) — Times gazetesinin mahallî muhabiri şunları yazmaktadır:

«Tebriz büyük bir müstahkem mevki halini almıştır. Sokakta iki kişiden birisi muhakkak silâhlıdır. Mitralyözlü devriyeler caddelerde dolaşıyor. Geçid resmi meydanında bulunan Rıza Şah heykelinin yerine Azerbaycan ihtilâlcisi Settar Hanınki dikilmiştir. Ancak üç aylık bir mazisi olan Azerbaycan ordusuna mensub delikanlıları ellerinde her türlü silâh olduğu halde sokaklardan geçerken gördük.

Pişevari merkezî hükûmetle muslihane bir hal sureti bulunması için hitabede bulunmuştur.

Tahliye meselesi

Tahran 20 (a.a.) — Siyasî mahfillerde hasıl olan kanaate göre, Azerbaycanda Kızılorduya mensub teşkilâtlı birliklerden hiç biri kalmamıştır. Fakat bu mahfillerde hükûmetin, Sovyet kuvvetlerinin memleketi tamamile tahliye ettiklerine dair Güvenlik konseyine bir rapor gönderip göndermediği bilinmemektedir. Hükûmet mahfillerinde bu hususta bir ketumiyet muhafaza edilmektedir.

Son dakika

Tahran 20 (a.a.) — Başbakan Gavamus Saltana, bu akşam aşağıdaki demecde bulunmuştur:

«— Çarpışmalar vukua geldiği bildirilmiş olan hudud bölgelerile temasa geçtim. Verdiğim emirler neticesinde çarpışmaların sona ermiş olduğundan eminim. Azerbaycanla sınır bölgelere özel temsilciler gönderiyorum. Bu temsilciler, Tebrizden gelecek temsilcilerle işbirliği halinde, nizamı yeniden kuracaklar ve yeni hâdiselerin önüne geçeceklerdir.

İran Başbakanı bundan sonra açığa vurduğuna göre, kendisi pazar akşamı Tebrize telefon etmiştir. Bu şehirden kendisine verilen cevabda, karşı karşıya duran iki ordu arasında çarpışmalar olduğu, mütecavizlerin hangi taraf olduğunun bilinmediği, fakat ciddî hiçbir şeyin vukua gelmediği bildirilmiştir. Başbakanın belirttiğine göre, küçük hâdiseler, büyük hâdiseler şekline sokulmamalıdır.»

Başbakan, nihayet Tahranda başlanan işi sona erdirmek üzere yakında Azerbaycana bir heyet göndereceğini bildirmiştir.

NewYork 20 (a.a.) — Amerikan radyosunun haber verdiğine göre, Birleşik Amerikanın Tahran maslahatgüzarı, vaziyetin fenalaştığı Azerbaycan topraklarında bulunan Amerikan tebaasını bu tehlikeli bölgeleri terketmeğe davet etmiştir.

Güvenlik konseyi yarın İran meselesini görüşecek

New-York 20 (A.P.) — Güvenlik Konseyi başkanı Parodi, Konseyi çarşamba günü İran meselesini görüşmek üzere toplanmağa çağırmıştır.

Rus murahhası Gromyko bu toplantıya iştirak etmiyeceğini hissettirmiştir. Güvenlik Konseyinin İrana bir tahkik heyet göndermesi ihtimalinden bahsolunmaktadır.

İranın Amerika sefiri Hüseyin Âlânın, İranın boşaltılması hakkında Konseye bir rapor yetiştirmesi beklenmektedir.

Demokrat Parti, Yozgad Valisini dava etti

Ankara 20 (Telefonla) — Haber verildiğine göre Demokrat Parti, Yozgad Valisi Sadri Aksoyı dava etmiştir. Partinin bu husustaki istidası Kırşehir sorgu yargıçlığına gönderilmek üzere Ankara sorgu yargıçlığına verilmiştir.

İddia edildiğine göre Yozgad Valisi Yozgad Halk Partisi salonunda ve diğer bazı toplantılarda yaptığı görüşmelerde Demokrat Partinin bolşevik partisi olduğunu, Ruslardan maddî yardım gördüğünü ve hattâ hükûmetin de bu ciheti tesbit ettiğini son sıkı tedbirlerin bu yüzden alınmış olduğunu ileri sürmüştür. Demokrat Parti merkezinde bu vaziyet dolayısile teessür izhar edilmektedir.

Bursa - İstanbul hava seferleri

Bursa 20 (Telefonla) — Devlet Havayolları Bursa ile İstanbul arasında 1 haziranda hava seferlerine başlıyacaktır. Gereken hazırlıklar yapılmaktadır. Bursa - İstanbul seferleri şu şekilde yapılacaktır.

İstanbul - Ankara, İstanbul - İzmir hatları arasında işliyecek tayyareler ilk istasyonunu gidiş ve dönüşte Bursada yapacaklardır.

Nüfuz bölgeleri siyasetine avdet!

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

teenni ile bu anlaşmalara avdete çalışmışlardır.

Yalta anlaşmasının ana hatları hatırlardadır. Macaristan, Rumanya ve Bulgaristan, Sovyet nüfuz bölgesi dahilinde kalmaktadır. Rusya, aşağı Tunaya sahib bulunmakta ve Yugoslavya yolu ile Adriyatiğe bilvasıta bir mahrec almaktadır.

Diğer taraftan Rus nüfuz bölgesi, Yunanistan, Türkiye ve İtalya ile sarih surette hudutlanmış bulunmaktadır.

İlk bakışta bu anlaşma pek az memnuniyet verici gibidir. Bu anlaşma, bir çok Avrupa memleketlerinin siyasî istiklâlini kaldırmakta ve filiyatta bu memleketleri Avrupa dışına atmaktadır. Anlaşma, Rusyaya Boğazlarda ve doğu Akdenizin esas havzasında bir mahrec vermemektedir, fakat Rusyayı o derece ince bir duvarla ayırmaktadır ki bu şiddetli bir arzuyu doğurmaktan da hali kalmamaktadır. Bu sebebler yüzünden ilgililerin bu anlaşmadan çok gayrimemnun bulunmaları anlaşılır bir keyfiyettir. Fakat öyle görülüyor ki tecrübe, bu anlaşmanın mutlak surette ortadan kaldırılmasının bugünkü günde mevcud güçlükleri ancak fazlalaştırmakta olduğunu ispat etmiştir.

Türk silepçiliğini süratle geliştirmek için

— *Başmakaleden devam* —

olursa vergiye tâbidirler. Bu da, onlara kendilerini yaşatacak bir para temin etmek için ayrıca, gemi işletme masraflarını artıran, zamlar yapılmasını mucib olmaktadır. Tayfalar da kazanc vergisi hususunda işçilerle ayni muameleye tâbi tutulmalıdır.

7 — Türk vapurlarına limanlarımızda tatbik edilen resmî muameleler ve formaliteler yorucu olduğu gibi lüzumsuz masraflara da sebeb olmaktadır. Bu masraflar, ferden vapurculara tesir ettiği halde hazineye hiç bir fayda temin etmez. Çünkü bunlar için kullanılan memurların aylığı ile, vasıtaların masrafları elde edilen paranın tutarından daha çoktur. Bu cihetlerin de başka memleketlerde olduğu gibi basitleştirilmesi zaruridir.

İşte armatorların başlıca istekleri bunlardır. Memlekete döviz getirmek için, en müsaid ticaret şubesi deniz nakliyeciliğidir. Çünkü gemilerin getirdikleri döviz için, o dövizi veren memleket bir karşılık istemez. Halbuki ithalât ve ihracat işlerinde dövizler birbirini yutar, yalnız bir kısmı memlekete kalır. Vapur navlunları ise, zarurî ufaktefek masraflar haric, tamamile memlekete girer ve kalır.

Deniz ticaretimizin armatorlar elindeki kısmını geliştirmek ve Norveç, Yunanistan gibi küçük memleketlere bir servet kaynağı olan bu işten yurdumuzun da faydalanmasını temin etmek için, armatorların ileri sürdükleri dileklerden hiç olmazsa en mühimlerinin kabulü yerinde olur.

ABİDİN DAV'ER

Kızılorduda Alman subayları mı?

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

takib etmekle ve Amerikan basınını da teslihat propagandasına hız vermekle itham eylemektedir.

Muharrir Şepranov, Amerika hükûmetinin «hava taşıt kumpanyaları» ismi altında dünyanın her tarafında hava üsleri kurduğunu yazmakta ve Büyük Britanyanın da bir yandan genişleme siyasetine devam ederken bilhassa Yakın ve Ortaşarkta hava üsleri kurulmasını hızlandıracak tedbirler almakta bulunduğunu ilâve eylemektedir.

«Askerî bir demokrasi»

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

tetkik etmesini tavsiye etmiştir.

Amiral King «ben Amerikalıyım» günü münasebetile söz söyliyerek ezcümle Amerikan hükûmet sisteminin «askerî bir demokrasi» olması lâzım geldiğini anlatmış ve durumunu Theodore Roosevelt'in şu sözlerile hulâsa etmiştir:

«— Yavaş konuşmakla beraber sopayı elden bırakmamak lâzım.»

Ankaraya giden İstanbul sanayi heyeti

Ankara 20 (Telefonla) — Yeni sanayi programı dolayısile hususî teşebbüslere bırakılacak işler ve diğer ilgili mevzular üzerinde görüşmeler için şehrimize gelen İstanbul sanayi heyeti bugün Ekonomi Bakanının nezdinde bir toplantı yapmıştır.

Bursada bir adam öldürüldü

Bursa, 20 (Telefonla) — Dün gece şehrimizde Atatürk caddesinde bir kahve önünde Tahsin isminde biri, Rauf isminde birini bıçakla öldürdü, Kemal isminde birini de yaraladı. Cinayete bir kavga sebeb olmuştur.

Bursada etin kilosu 190 kuruş

Bursa, 20 (Telefonla) — Şehrimizdeki kasablar cemiyeti bir kaç gün eti 15 kuruş indirmişlerdi. Bugün 10 kuruş daha indirerek etin 190 kuruşa satıldığını belediyeye bildirmişlerdir.

Seçim günü yaklaşırken

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

ların tesbiti ile de meşgul olmuştur. Bu sebebden Parti merkezinde aralarında kadınlar da olmak üzere bugün hayli kalabalık vardı. Ankara Belediye meclisi 11 sandık daha ilâvesine lüzum gördüğünden Demokratlar iki yüz elliye yakın mümessil ayırmışlardır.

Diğer taraftan Demokrat Parti genel kurulu da bu akşam geç vakte kadar süren bir toplantı yapmıştır.

Cumhuriyet Halk Partisi genel merkezi de seçim için bastırdığı duvar ilânlarını bugün tevzie devam etmiştir. İstanbul teşkilâtı ayrıca 10,000 kadar dört ayrı şekilde ilân bastırmıştır. Merkezin ilânlarında vatandaşları «kurtarıcı ve yapıcı Halk Partisine oy» vermeğe çağıran vatandaşların ancak bu suretle özlediklerine kavuşacaklarını belirten kısa cümleler vardır.

Bundan başka Parti Genel Başkanı Millî Şef İnönünün Kurultayı açış nutuklarının plâkları da Kurultay filimleri ile birlikte başlıca Parti merkezlerine gönderilmektedir.

Ankara radyosunda seçim için bir program hazırlanmıştır. Konuşmalar yapılacak ve bazı skeçler oynanacaktır.

Demokratlar da radyoda kendilerine bir saat ayrılmasını istemişlerdi. Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü bu müracaate henüz cevab vermemiştir.

Falih Rıfkı Atayın vaziyeti

Bazı İstanbul gazeteleri seçim propagandası için yazdığı makalelerin aşırı bir şiddette görüldüğünden dolayı Falih Rıfkı Atayın bir müddet için Ulus baş sütunlarından uzaklaştırıldığını yazmışlardı. Benim bugün Parti mahfillerinden öğrendiğime göre haber doğru değildir. Nitekim birkaç gün için İstanbula gitmiş olan Falih Rıfkı Atay bu sabah Ankaraya ve yarınki (Ulus) ta çıkacak başyazısında muhalefet çalışmalarının iyi intibalar bırakıcı mahiyette olmadığına dair müşahedelerini anlatmaktadır.

Şehrimizde

Şehir Meclisi üyeleri için yapılacak seçim hazırlıkları devam etmektedir. Belediyece tabettirilmiş olan rey pusulalarile rey zarfları dünden itibaren kazalara gönderilmeğe başlanmıştır. Sandık yerlerini göstermek üzere tabettirilen afişler de bugünlerde duvarlara asılacaktır. Belediye diğer seçimlere de faydası dokunmak üzere seçim dosyaları hazırlamaktadır.

C. H. Partisi tarafından Şehir Meclisi üyesi olmak üzere gösterilecek adaylar hakkında yapılan yoklamaların nihayet bulduğunu yazmıştık. Her kaza yapılan bu yoklama neticesini gösteren cetvelleri Parti vilâyet idare meclisine göndermiştir. Dün Parti vilâyet idare heyetinde yapılan bir toplantıda bu listeler tetkik edilmiştir. Yoklamalar neticesinde eski üyelerin hemen hemen yarıyarıya listelere dahil edilmedikleri görülmektedir. Bu sebeble liste haricindeki bazı kimseler, birçok mülâhazalar serdile bu yoklamaların aleyhinde bulunmaktadırlar. Bunların iddialarına göre bugün Parti kaza idare heyetlerinde bulunanlar hep kendilerini aday seçtirmektedirler. Bir çok partili vatandaşlar filî vazife almadıklarından liste harici kalmışlardır. Bu itibarla vilâyet idare heyetinin iki güne kadar yapacağı ilânda bazı değişiklikler olması ihtimalinden bahsedilmektedir.

Resmî ödevi bulunan bazı kimseler bu vazifelerinden çekilerek kendi kazaları dahilinde kendileri belediye üyeliğine adaylıklarını koymakta ve afişlerle bunu ilân etmektedirler. Dün de Belediye müfettişlerinden Muzaffer Erer vazifesinden istifa ederek Kadıköyden adaylığını koymuştur. Belediye, sandık başlarına birer levha koyacak ve adayların listesi buraya yazılacaktır.

Cumhuriyet Halk Partisi yoklama neticesinde aslî ve yedek olarak seçilen adayları ayrı ayrı ilân etmiyerek iki misli aday ilânile bunlardan en çok rey alanın üyeliğe seçilmesini tercih edecektir.

Millî Kalkınma Partisinde

Millî Kalkınma Partisi her kazanın aday listelerini tamamlamıştır. Tam liste C.H.P. aday listesile aynı zamanda ilân edilecektir. Oyların sayımında M. K. P. mümessillerinin de bulunması için İç İşleri Bakanlığına müracaat olunmuştu. Bu hususta henüz kat'î bir cevab alınamamıştır. Yalnız İç İşleri Bakanlığı seçim pusulalarının ancak düz beyaz kâğıda yazılmış olması şartile ister matbu, ister daktilo ile, ister el yazısile yazılabileceğini bildirmiştir. M.K.P. Başbakanlığa müracaat ederek muhtar seçimlerinin hiç olmazsa milletvekili seçimlerinden evvel yapılmasını istemiştir.

Dün Mecliste kabul edilen kanunlar

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

Kibrit ve çakmak tekeli geçici işletme idaresinin Tekel Genel Müdürlüğüne devrine,

Tekel Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için yıllık ödeme miktarı on milyon lirayı geçmemek üzere 50 milyon liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesine,

Türkiye Cumhuriyet hükûmeti ile Amerika Birleşik Devletleri hükûmeti arasındaki ödünç verme ve kiralama ve mutalebelere müteallik anlaşmanın onanmasına dair olan kanunlar kabul olunmuş, Danıştay kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bazı madde ve fıkralar eklenmesine ve Türkiye ile Yunanistan arasında 1 haziran 1945 tarihinde imza edilen ve süresi 20 mart 1946 tarihine kadar üç ay uzatılmış olan ticaret ve ödeme anlaşması ile bağlantılarının 20 eylûl 1946 tarihine kadar altı ay daha uzatılmasına dair olan kanun tasarılarının birinci görüşmeleri yapılmıştır.

Tekel Bakanının beyanatı

Ankara 20 (Telefonla) — Meclisin bugünkü toplantısında Tekel Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için elli milyon liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere dair kanunun görüşülmesi sırasında, Gümrük ve Tekel Bakanı Tahsin Coşkan, ileri sürülen mütalealara karşılık olarak uzun izahatta bulunmuş ve yeni fabrikaların kurulacağını söylemiştir.

Liselerimizin spor bayramı

İstanbul kız öğretmen okulunun spor bayramı dün Çapadaki okul binasının bahçesinde kalabalık davetliler önünde intizam içinde kutlanmıştır. Törene genc kızlarımızın okul marşını söyleyerek sahaya girişleri ile başlanmış, İstiklâl marşı söylenmiş, direğe bayrak çekilmiş ve «Dağ başını duman aldı» şarkısı okunmuştur. Bundan sonra muzikli jimnastik hareketleri, âletli jimnastik gösterileri yapılmış ve talebeler çok alkışlanmışlardır. Beden hareketlerini takiben muhtelif oyunlar oynanmış, spor müsabakaları yapılmıştır. Çok beğenilen danslarda her sınıf vazife almış bulunuyorlardı.

Törene, mükâfat dağıtımı ile son verilmiştir.

Taksim erkek lisesinin spor bayramı

Taksim erkek lisesi spor bayramı da dün Şeref stadyomunda kutlanmıştır. Merasimde kalabalık davetliler hazır bulunmuştur. Evvelâ İstiklâl marşı çalınmış, geçid resmi yapılmıştır. Daha sonra grup jimnastiği, muhtelif spor hareketleri ve koşularla uzun, yüksek atlama, disk, gülle atma, son olarak da bayrak yarışı yapılmıştır. Törene okul takımı ile mezunlar arasındaki futbol maçı ile nihayet verilmiştir.

Mısırda İngilizler taşlandılar

İskenderiye 20 (a.a.) — Mısırlı tezahürcüler dün akşam İskenderiyeden birçok İngiliz kulüblerine, kahve ve dükkânlarına hücum etmişlerdir. Ve şehirden geçen İngiliz arabalarına taşlar atmışlardır. Birçok şoför yaralanmıştır. İngiliz ve Mısır kamyonları arasında bir çarpışma neticesinde bazı Mısırlı askerin yaralanması üzerine kargaşalıklar çıkmıştır.

Türk Hava Kurumunun uçakları Balıkesirde

Bursa 20 (Telefonla) — Türk Hava Kurumunun 20 tayyareden mürekkeb filosu bugün binlerce halkın toplandığı hava meydanında paraşütle atlama ve hava gösterileri yapmıştır. Filo, öğleden sonra Balıkesire gitmiştir.

Saniyede 10 bin fotoğraf

Moskova 20 (a.a.) — Sovyet teknisyenleri tarafından yapılan bir sinema makinesi saniyede 10 bin fotoğraf çekebilecek kabiliyette olduğunu isbat etmiştir.

Hâdiseler Arasında — FELEK

Safa bulduk..

Bir ay kadar süren bir Mısır seyahatinden döndüm. Mamur da olsa dostlar ve aşinalarla dolu da olsa gurbet, daima gurbettir. Yurdun tozuna, toprağına, suyuna havasına hasret çektik. Belki inanmazsınız. Karasinekleri bile aradım.

Şimdi bıraktığımız yerin hatıraları ve yurdun sıcaklığile doluyum. Bir ay evvel bıraktığım havayı bir çok bakımlardan değişik buldum. Daha yadırgama devri geçmedi.

Sizinle de bu sütunda - bana uzun gelen - bir müddet konuşamadık. Tabiî benim diyeceklerim, sizin bekledikleriniz var. Yavaş yavaş başlayacağız. Şimdilik bana biraz etrafı koklama mühleti vereceksiniz. Birkaç gün size, bıraktığımız memleket konuları üzerinde yazılar yazacağım. Vaktaki bizim mutfağın kokusuna burnum iyice alışacak, o zaman bizim işler hakkında kalem yürüteceğim.

Memleket dışındaki Türkler daima yurd hâdiselerinin cahili kalmağa mahkûmdurlar. Mısır gibi haftada üç defa tayyare postası ile bağlı olduğumuz bir yerde on günden taze gazete bulmak Mekkede uskumru balığı bulmak kadar güçtür. Bu neden böyledir? Mısırda hiç kimse Türk gazetesi satmıyor, getirtmiyor. Oldukça kalabalık ve hemen hepsi münevver bir Türk kolonisi azası bizden gelen tayyare yolcularının indiği otellere koşar, ya bir aşinaya tesadüf edip ağızdan havadis almak, yahud taze bir gazete ele geçirmek için. Radyo diyeceksiniz! Ben ötedenberi bu nokta üzerinde duruyorum. Bizim radyonun dış haberler servisi iyi işlemektedir. En yeni haberleri oradan alabilirsiniz. Lâkin içeri havadis hakkında - neden bilmem - garib bir hasislik var. Hemen hemen bütün yabancı radyolar, evvelâ dış haberleri verir, sonra memleket havadislerini yayarlar. Bizde bu olmadığı veya pek mahdud olduğu için hududlarımızın dışında bulunan Türkler memleket hâdiselerini öğrenemezler. Ben de öyle oldum. Buraya geldiğim zaman bir sürü mühim şeyler olduğunu gördüm. Daha hüküm verecek halde değilim ve bu mazeretimi buraya yazarken gazeteler, Basın Birliği, Basın Yayın Umum Müdürlüğünün dikkat nazarını çekmeyi vazife bildim. Sokakta, kahvede, gazete bayilerinde değil, bizim gazeteleri konsoloshanelerimizde, sefarethanelerimizde bile bulmak güçtür. Buna bir çare gerektir. Âlem tomar tomar gazetelerini, kendinden olmıyanlara okutmak için gönderirken biz kendi vatandaşlarımıza sesimizi ulaştıramamaktayız. Bu bir eksiktir ve onu ancak benim gibi - velev ki kısa bir müddet de olsa - dışarıda kalmış olanlar duyarlar.

Bu hissin tesiri altında sıcağı sıcağına bu satırları yazıyorum. Memleket dışındaki vatandaşlarımıza Türk gazetelerini en çabuk vasıta ile, en kısa yoldan ulaştırmalıyız. Bu bir zarurettir.

B. FELEK

İtizar:

Mısırda bulunduğum sırada bana mektub yazmış veya davetiye göndermiş olan zevata vaktinde cevab veremediğimden dolayı özür dilerim. Vakti geçmemiş mektublarla tabiî meşgul olacağım.

B. F.

Mecliste Ankara cinayetile ilgili bir takrir

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

çirkin bir vaziyeti kabul etmeleri için tazyik yaptığına halk tabiatile inanır. Zira bu savcının tarafsız bir adliyeci olmadığı gözüküyor ve âmmenin güveni kendisinden münselibdir. Meselenin esasına gelince buna mahkemece el konulmuş olduğundan tabiatile dokunmak istemedim. İşte verdiğim takririn meal ve mahiyeti budur.»

Öğrendiğime göre Adalet Bakanı Meclisin bu çarşamba günkü toplantısında Hikmet Bayurun takririne cevaben hükûmet adına izahlarda bulunacaktır.

Merkez Bankası kasa dairesini basan sular

Ankara 20 (Telefonla) — Merkez Bankası temellerile altınların bulunduğu kasa dairelerine muhtelif yerlerden sızan veya akan suları önlemek için drenaj yapılmaktadır. Parkpalas cihetinden berrak ve temiz bir suyun muhtelif noktalardan bankanın temellerine doğru aktığı tesbit edilmiştir. Bu sızıntıları önlemek için 9,5 metre derinliğe inilmiştir.

Sonsuz Panayır

— 37 —

Yazan: Halide Edib - Adıvar

Evet, şu anda, bu gazeteciden belki aygırdan fazla korktuğunu kendi kendine itiraf ediyordu. Safi-Nazın, kendisine pahalıya mal olan o manevî şamarı Şaşırtmaca indirmesi herkesin içinde muhabbet ve takdir uyandırmış, yalnız o meşum gazetecinin yüzündeki hiçbir şeye inanmıyan ifade silinmemişti. Evet, bu adam Safi-Naza daima kendini servet ve ikbal için satan bir kadın diye bakacaktı, fakat işin daha fenası, kendisine dostluk gösterebilecek, inanacakların zihnini kendi aleyhine çevirecekti.

Kocasının kolu, ışıkları söndürür söndürmez, beline bir Kobra gibi dolanmış, ince kaburgalarını birbirine geçirecek gibi sıkıyordu. Bu dolanmanın bu kadar sıkı oluşu da kendi başına bir tehlike işaretil Sertmanın kalın dudakları Safi-Nazın dudaklarından sonra kulağına ezer gibi yapıştı. Her arzusunun tatminini biraz da karşısındakine eziyet etmekte bulan genc Sertman:

«Şaşırtmaca neden bu kötü muameleyi yaptın?» diye yılan gibi hışıldadı.

Arabalar gelip geçiyor, içleri, yayaların gıpta ettiği kıyafette bayanlarla dolu.. Acaba hangisinin hayatında Safi-Nazın yakasını bırakmıyan bir korkuluk alayı var? Karanlıkta, hareli gözleri susuz kalmış hercailer gibi solmuş, küçük burnu kısılmış, dudakları içine çekilmiş, büzülmüştü:

«Söylemeğe ne hacet! Bütün ölçüleri aştı, ne yapabilirdim?»

«O kadar acemi misin, yavrum, ben seni daha sıkışık vaziyetlerde kendine hâkim gördüm.»

«Fakat o vaziyetlerde bu herif yoktu ki....»

«Demek sen sırf herifin şahsı antipatik geldi diye ha...»

Bu defa kol, daha şiddetle kaburgaları sıkıştırdı:

«Bana bak, bu herif babamın dostudur. Belki elinden bir iyilik gelmez amma, isterse beni yerimden edebilir, hiç olmazsa ilerlememe mâni olur. Halbuki ben yarın belki başkâtib, öbür gün elçi olacağım. Bu yerlerde insana en çok yardımı dokunan karısıdır. Bazı karılar bunu para ile yaparlar. Ben, senin için nasıl yağlı bir lokma kaçırdım biliyor musun? Ömrümün sonuna kadar beni rahat geçindirecek bir serveti, içtimaî mevkii ayağımla teptim.. Seni sokaktan aldım diyebilirim, arkanda bir basma entariden başka bir şey yoktu... Her ne ise senden beklediğim şey, bir hariciyeci karısına yakışacak surette.....»

Bu alkol kokan nefes, ve adî ses, hayatın her şeyini bir karaborsa matai telâkki eden müstekreh zihniyet! Fakat herif onu öyle şartlar içinde almıştı ki, getiremediği cihaz ve servet yerine her türlü fedakârlık istiyecekti... Ve Safi-Naz ne yaparsa yapsın kocasının gözünde hiçbir zaman, Sertman adını taşımak şerefini ödiyemiyecekti. Ne garibdi.... Herif bir taraftan karısının cinsî cazibesini kullanarak kudret ve servet sahiblerini cezbetmesini bekliyor, bir taraftan da kadından, bütün bu celbettiği adamları muayyen bir mesafede tutmasını istiyordu. Fakat bu izdivaç, öyle sıkışık bir zamanda olmuştu ki herif ömrünün sonuna kadar, yaptığı lûtfü Safi-Nazın başına kakacaktı.

Fakat bu sokaktan alınan Safi-Naz, daha şimdiden, Taksim gazinosu gibi bir yerde, nisbeten mütevazi kıyafeti, nisbeten gösterişsiz, ufaktefek vücudü ile, bir nice elmaslı, kürklü, şatafatlı enli boylu kadınları gölgede bırakmıştı. On beş gündür, balayı gezintilerini yaptıkları bu lüks yerlerde, kadınlar daima ona yukarıdan bakmışlar, buna mukabil, erkekler yalnız alâka değil, öteki genc bayanlara göstermedikleri bir hürmet göstermişlerdi. Halbuki Safi-Naz daha fazla kadınlardan anlayış ve himaye beklemişti.

Safi-Nazın biraz evvel yerlerde sürünen izzetinefsi yavaş yavaş başkaldırdı, bütün bu sahte gururlu kadınlara meydan okudu: «Safi-Naz» diyordu. «Bekle, sabret, sen bir gün bunların hepsine yüksekten bakacaksın, hepsi senin önünde eğilecek, iki büklüm olacak, fakat bunu şu şişman, kendini beğenmiş kocanın sayesinde değil, ancak kendi aklını yerinde kullanmakla elde edeceksin!»

Aklını yerinde kullanmak dünyanın en müşkül işi olduğunu Safi-Naz tecrübe ile öğrenmişti. Bunda süratle muhakeme etmek, bilhassa iradesine hâkim olmak ve hükm-ü zamana uymak mecburiyetleri vardı. Zor şartlar içinde hayat mücadelesi, hem de yalnız kendisi için değil, babası ve kardeşi için yalnız akılla muvaffak olunacak bir iş değildi. Ayni zamanda bütün varlığı ile muhitine intıbak etmek ve bu intıbakı hayvanî bir insiyak haline getirmek lâzımdı. İşte bunda Safi-Naz tamamen muvaffak olamıyordu. Gerçi iradesine hâkimdi, o kadar ki hiç iradesiz, hiçbir şeye karşı gelmez, her şeyi sükûnla kabul eder gibi görünüyordu. Adeta «Ne verseler ana şakir; ne kılsalar ana şad» beytinin canlı bir misali gibi yaşamağı öğreniyordu. Fakat, fakat bunun da bir hududu vardı. Bu irade, ruhunun, daha doğrusu manevî midesinin mukavemet ve hazım kabiliyetine; ancak ve ancak muayyen bir hududa kadar hâkim olabiliyordu.

Kaburgalarını saran ve ikide birde bir kobra gibi sıkıştıran kolun sahibi, şimdi yanında uyuyor gibi gözlerini kapamıştı. Fakat eve gider gitmez olanca taşkınlığı ile hücuma geçeceğini, Safi-Nazın incecik vücudünü paçavraya çevirecek kadar hırpalayacağını pekâlâ biliyordu. Hissi ne olursa olsun, Sertmanın içinde Safi-Naza karşı sükûnet bulmayan bir ihtiras vardı ve bu ihtirası yalnız vücudüne sahib olmakla iktifa etmiyordu, ayni zamanda Safi-Nazın kalbine, ruhuna, bütün harekâtına hâkim olmak istiyordu. Ve işte bu en fazla Safi-Nazı ürpertiyor, tahammül kabiliyetini zaman zaman hiçe indiriyordu. Çünkü maddî tahakküme karşı pasif bir vaziyet almasını insanlar hemen her zaman daha kolaylıkla öğrenirler, fakat kafasına, vicdanına, ruhuna uzatılan kudret pençesi, işte asıl bundan kurtulmak için Safi-Naz çırpınıyordu. Bereket versin, şuurunun altında bunun uzun sürmiyeceğini seziyor ve işte bunun için kurtuluş anını bekleyerek sükûnla tahammül ediyordu. Hattâ, kaburgalarını ezen kobranın tazyiki altında bile, maddî ve manevî bütün zincirleri kırıp kavuşacağı hürriyeti, adeta vasıl olacağı Cenneti ve Allahı düşünerek ateşte yanarken ölümü bekleyen bir azizin vecdile bekliyordu.

Fakat, fakat... Yakınlığına tahammül edemediği başka insanlar da vardı. Meselâ Şaşırtmaç.. Sırf ahbab ve dost olarak bile huzuru Safi-Naz için bir ışrak bile huzuru Safi-Naz için bir işkence, sonra kayınatası! Nekadar nefret ettiği bir adamdı. Kocası ona kaç defa:

«Sen babamdan hoşlanmıyorsun, yüzüne bakmak bile istemiyorsun, halbuki seni almak istediğim vakit annemin gönlünü o etti» demişti.

Taksi, Fatihe gelmiş, ikinci derece sokaklardan birinde, Sertmanın evinin önünde durmuştu. Nihad Sertmanın kolu karısının belini bıraktı, ışığı yaktı.

Müşterilerinin alçak sesle yapılan münakaşalarını ve onu takib eden sessiz sevişmelerini başını çevirmeden duymuş ve sezmiş olan külhanbeyi şoför:

(Arkası var)

AMCABEY VE ÇARE!..

— Her büyük harbin sonunda işitilmesi mutad olan sesler yükselmeğe başladı Amcabey.. | ... Bunlar, uzun harb yıllarında küplerini dolduranların feryadlarıdır... | ... Şimdi bu zavallıların derdlerine çare bulmak için ucuz mal ithalâtını durdurmak.. | ... Ve eldeki pahalı stokları halka satarak işi yoluna koymak isteyenler var... | ... Yani, senin anlayacağın vur abalıya! A. — Fakat ihtikâr kimde aba bıraktı birader, vur abasıza!..

ET ALINACAK

Ereğli Kömürleri İşletmesi Genel Müdürlüğünden:

İşletmemiz işçi yemekhanelerinin «merkez ve bölgeler» 2,500 ilâ 3,000 kilo arasındaki günlük et ihtiyacı kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

Bu işe aid şartnameyi görmek istiyenlerin:

Zonguldakta	:	Ereğli Kömürleri İşletmesi Genel Müdürlüğü
Ankarada	:	Etibank Genel Müdürlüğü
İstanbulda	:	Etibank İstanbul Şubesi Müdürlüğü

adreslerine müracaatleri icabeder.

Eksiltmeye gireceklerin maktuan 25.000 lira muvakkat teminat vermeleri ve ihalenin yapılmasını müteakib bu miktarın istihkaklardan % 5 kesilmek suretile 50.000 liraya iblâğı şarttır.

İhale kapalı zarf usulile 10 haziran 1946 tarihine rasliyan pazartesi günü saat 16 da Zonguldakta Ereğli Kömürleri İşletmesi Ticaret Grupu Müdürlüğüne yapılacaktır.

Teklifi ve teminatları havi zarfların en geç ihale günü saat 15 e kadar Zonguldakta E. K. İ. Başkâtibliğine verilmiş olması lâzımdır.

Postada vuku bulacak gecikmeler nazarı itibara alınmaz.

İşletme idaresi ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir. (6353)

Elbistan Belediyesinden:

2490 sayılı kanunun 46 ncı maddesine uyularak Elbistan kasabasının harita ve plânı yaptırılacaktır.

Elbistan belediyesile pazarlık yapmak üzere taliblerin müracaatleri ilân olunur. (6426)

RADYO

Bugünkü Program

7,28 Açılış ve program — 7,30 Müzik (Pl.) — 7,45 haberler — 8,00 Müzik (Pl.) — 8,30 Kapanış ve program.

★

12,29 Açılış ve program — 12,30 Müzik: Türkçe plâklar — 12,45 Haberler — 13,00 Müzik (Pl.) — 13,30 kapanış.

★

17,58 açılış ve program — 18,00 Dans orkestrası — 18,30 Konuşma — 18,45 Türküler. — 19,00 Haberler — 19,20 Geçmişte bugün — 19,25 Peşrev, beste, semai ve şarkılar — 19,45 Mandolin birliği — 20,15 Radyo Gazetesi — 20,35 Serbes saat — 20,45 Müzik: Bach: La majör sonat, Pakize Albayrak (keman), Mithat Fenmen (Piyano) — 21,00 Kitab saati — 21,15 Tarihi Türk müziği — 22,00 Salon orkestrası (1 - Lincke: Festival üvertürü, 2 - Grit: Çiçeklerin güzelliği «Vals», 3 - Grit: Marş, 4 - Börschel: Mönüet, 5 -Mann fred: Intermezzo, 6 - Lincke: Endülüs yıldızı, 7 - Strauss: Çingene Baron operetinden vals,) — 22,45 Haberler — 23,00 Kapanış ve program.

BULMACA

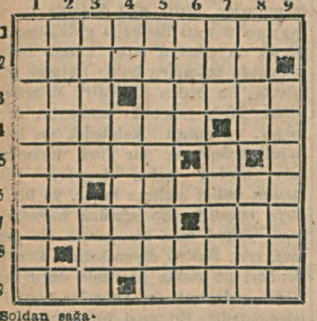

Soldan sağa:

1 — Komşu hâne (iki kelime), 2 — Millî mesele (iki kelime), 3 — Müslümanlıktan evvel Kâbede bulunan putlardan, bir cinsi işportalarda ucuz fiata satılıp duruyor, 4 — Ümid dünyasına bel bağlayarak vakit geçiren, bir harfin okunuşu, 5 — Tarz, 6 — İdare bölümlerimizden, küçük romorkör, 7 — Bazı musiki aletlerinde bulunur, tersi bir emirdir, 8 — Temel kanun, 9 — Eskiden derinin renklerine göre tefrik olunurdu şimdi ise kafatasları bakımından ayrıd ediliyor, bir kadın adı.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Ahçı yamağı, 2 —Eki mevcud olan, 3 — Mevkuf (yeni terim), tersi sıcak iklimlere yağmaz, 4 — Adın yarısı, bir soru edatı, 5 — Lâtife eden, 6 — Bizim gazetenin son sayfalarını dolduran şey, hayret edatı, 7 — Bir cins toprak, bir çift hayvan yavrusu, 8 — Hayvanların en feylezofu, kadınlar (eski dilde cemi), 9 — Avrupanın en güney noktasını teşkil eden burun.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	S	E	Ç	K	İ	N	L	E	R
2	A	T	İ	L	M	A	■	Ş	U
3	Ç	E	N	E	■	■	H	İ	S
4	A	K	■	O	A	K	A	K	■
5	K	L	A	P	T	A	N	■	M
6	L	İ	M	A	Ş	■	■	D	E
7	İ	K	A	T	■	İ	Ş	İ	T
8	■	Ç	A	R	■	K	A	B	A
9	S	İ	T	A	Y	İ	Ş	■	L

BORSA

İstanbul Borsasının 20/5/946 fiatları

	Kapanış
Londra — 1 Sterlin	5,20
New-York— 100 Dolar	132,—
Cenevre — 100 İsviçre Fr.	30,675
Madrid — 100 Pezeta	12,89
Stockholm— 100 İsveç Kr.	31,1325

ESHAM VE TAHVİLÂT

% 5 faizli ikramiyeliler

	Alış	Satış
1933 Ergani	24,00	24,00
1938 ikramiyeli	20,60	20,60
Millî Müdafaa	21.00	21,00
D. Yolu ikramiyesi	95,52	95,52
D. Yolu ikramiyesi IV	96,75	96,75
D. Yolu ikramiyesi V	98,25	98,25
Tasarruf bonosu	97,25	97,25

% 7 faizli tahviller

Sivas - Erzurum I	19,75	19,75
Sivas - Erzurum 2-7	19,80	19,80
1941 Demiryolu I	20,20	20,20
1941 Demiryolu II	19,90	19,90
1941 Demiryolu III	20,75	20,75
Millî Müdafaa I	20,20	20,20
Millî Müdafaa II	19,80	19,80
Millî Müdafaa III	19,95	19,95
Millî Müdafaa IV	20,05	20,05
Anadolu Demiryolu Grupu:		
Tahviller 1-2	60,00	60,00
Hisse senedleri %60	32,20	32,20
Mümessil sened	44,96	44,96
Hisse Senedleri		
Merkez Bankası	136,00	136,00
İş Bankası	14,25	14,25
T. Ticaret Bankası	4,50	4,50
Aslan Çimento	9,15	9,15

SARRAFLARDA ALTIN

	Evvelki	Dünkü
Reşadiye	35,30	35,55
Gülden	34,45	34,35
Küçe	5,24	5,24
İngiliz	44,00	43,80
İsviçre	34,00	34,25

Beyoğlu LÂLE sineması karşısında
MUAMMER KARACA TİYATROSU
Bu akşam 8,45 te
FUAR YILDIZI
Perşembe ve cuma akşamları subay ve talebelere tenzilâtlıdır. (Hüviyet varakası mecburî)

Acele Satılık Hane

Çemberlitaşta cadde üstünde 9 oda ve bütün konforu haiz bahçeli ve kârgir hane satılıktır. Esnaf Odasında Asım Karkuta müracaat.

NEOGAL
UYUZ ve CİLD
Kaşıntılarının ilâcı

Sahib ve Başyazarı: NADİR NADİ
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN
Cumhuriyet Matbaası

Maden Direği Taşıma İşi

Garp Linyitleri Müessesesi Müdürlüğünden :

1 — Dursunbey Devlet Orman İşletmesi tarafından Dursunbey orman rampasında istasyona vasatî 50 kilometre mesafedeki ham yollarda verilecek 12000 M3. maden direğinin, kamyonlara yükleme ve istasyona taşıma ve direk harmanına veyahud istasyon rampasında istif edilme işi kapalı zarf usulile müteahhide verilecektir.

2 — Nakil işlerinde kullanılacak kamyon müteahhid tarafından temin edilecektir. Kamyonlara lüzumlu benzin, yağ ve lâstik şartnamedeki esaslar dairesinde müessesece temin olunacaktır.

3 — Nakliye işlerile meşgul olan istekliler teklif edecekleri bedel üzerinden işin tutarını hesablıyarak % 7,5 nisbetinde teminat akçelerini teklifle birlikte tevdi edeceklerdir.

4 — Teklifler 28 mayıs 946 salı günü saat 14 e kadar kapalı zarf içinde olarak Tavşanlıda müessese Müdürlüğüne imza mukabilinde tevdi edeceklerdir. Postada vukua gelecek gecikmeler nazarı itibara alınmaz.

5 — Bu işe aid şartname:
Ankarada Etibank Genel Müdürlüğünden,
Tavşanlıda Garb Linyitleri Müessesesinden,
Istanbulda Etibank Şubesi Müdürlüğünden;
Zonguldakta Ereğli Kömürleri Umum Müdürlüğünden;
Balıkesirde Garb Linyitleri İrtibat Başmemurluğundan;
Kütahyada Garb Linyitleri İrtibat Memurluğundan;
İzmirde Keçiburlu Kükürtleri İrtibat Memurluğundan;
Eskişehirde Kömür Satış ve Tevzi Müessesesinden,
alınabilir.

6 — Müessese, ihaleyi icrada serbesttir.

Maden Direği Nakil ve İstif İşi

Devlet Orman İşletmesi Sinob Müdürlüğünden:

1 — İşletmemizin Bektaşa birinci bölgesi dahilindeki Giregöz ormanının muhtelif maktalarında mevcud 4510 metre küp meşe ve kayın maden direklerinden tahminen 700 adede muadil 70 metre küp meşe ve 16810 adede denk 1680 metre küp kayın maden direğinin 16 kilometre mesafedeki Akliman sahil deposuna ve vasatî 12 kilometre mesafede Taşbağı sahil deposuna ve 7139 adede denk 715 metreküp kayın ve 15942 adede denk 1595 metreküp meşe maden direklerinin vasatî 6 şar kilometre mesafedeki Sarıkum ve Saraycık sahil deposuna ve 2878 adede denk 290 metreküp kayın ve 1603 adede denk 160 metreküp meşe maden direklerinin vasatî 8 er kilometre mesafedeki Karacaköyüaltı, Yenice ve Kozak sahil depolarına nakil ve muntazam boylara taksimile istifi işleri açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Açık eksiltme 30/5/946 tarihine rastlayan perşembe günü saat on beşte işletmemiz merkezinde mütesekkil komisyon huzurunda yapılacaktır.

3 — Beher metreküp direğin nakil ve istif ve muntazam boylara taksim işinin muhammen bedeli Akliman 16 lira, Taşbağı 12 lira, Saraycık, Sarıkum 9 lira Karacaköyaltı, Yenice, Kozak depolarına 12 liradır.

4 — Muvakkat teminat 3801 lira 75 kuruştur.

5 — Açık eksiltme şartnamesi Ankarada Orman Genel Müdürlüğünde, Ayancık, Boyabad ve İstanbul orman işletmesi müdürlüklerinde ve işletmemiz müdürlüğü ile işletmemize bağlı bölge şefliklerinde görülebilir.

6 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte komisyonumuza müracaatleri. (6519)

MERAKLILARA MÜJDE!

«Missouri» gazinosu nihayet Büyükderede açılmıştır.
Denize nazır fevkalâde manzara, tam eğlence ve istirahat yeri.

Toprak Mahsulleri Ofisi

Çumra Ambar Şefliğinden:

1 — Çumra ambarı 946 yılı tahmil, tahliye işleri açık eksiltme suretile müteahhide verilecektir.

2 — Eksiltme 28/5/946 salı günü saat 16 da Çumra ambarı binasında toplanacak komisyonda yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 500 liradır.

4 — Talibler bu işe aid şartnameyi her gün Toprak Mahsulleri Ofisi Ankara ve İstanbul Şube Müdürlüklerile Konya Bölge Ambarlar Şefliğinde görebilirler.

5 — İstiklilerin belirli gün ve saatte teminatlarile birlikte Ambarımız Komisyonuna müracaatleri ilân olunur. (6616)

Otomatik Tertibatlı Resim Masaları Alınacak

İller Bankasından :

1 — Aşağıda eb'adı yazılı üç aded otomatik tertibatlı resim masaları satın alınacaktır.

2 aded 1.00X1.50
1 aded 1.20X1.70

2 — Keşif bedeli (4703.—) dört bin yedi yüz üç lira, geçici teminatı 352.72.5 liradır.

3 — İhale, 22/5/1946 çarşamba günü saat 15 te bankamız binasında yapılacaktır.

4 — Bu masalara aid şartname, bankamız Teknik İşler Müdürlüğünden istenilebilir.

5 — Bu işe aid tekliflerin ihale günü saat 12 ye kadar bankamıza gönderilmiş olması gerekmektedir.

6 — Postada vaki olacak gecikmeler nazarı itibara alınmaz. Banka, ihaleyi yapıp yapmamakta serbesttir. (3484-6411)

BALYA PANAYIRI

Balya Belediye Başkanlığından:

Her sene açılmakta olan Balyanın ilkbahar büyük hayvan ve emtia panayırı bu yıl da 27 mayıs 946 günü açılarak üç gün devam edecektir.

Türkiyenin her tarafından aranan ve evsafı yüksek Tarım Bakanlığınca takdir edilen meşhur Balyanın boz ırk karasığır hayvanları ancak bu panayırdan temin edilir. Panayıra gelecek tüccar ve ziyaretçilerin her türlü istirahatleri temin edilmiştir. (6252)

ET ALINACAK

İhale 24 mayıs 946 günüdür. Şartname Bakırköy Bez Fabrikası Ticaret Servisinden alınabilir. (6521)

Bolu Valiliğinden :

1 — 18718 lira 11 kuruş keşif bedelli Düzce İlçesi içinde 1357,50 metre uzunlukta yapılacak katranlı yol işi 2490 sayılı kanun hükümleri dahilinde ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 29 mayıs 946 tarihinin çarşamba günü saat 15 te Bolu hükûmet konağı İl daimî kurulu salonunda müteşekkil komisyon huzurunda yapılacaktır.

3 — Eksiltmeye girebilmek için:

A — 1403 lira 86 kuruştan ibaret geçici teminatın verilmesi

B — İsteklilerin bu işin teknik ehemmiyetinde ve diğer bir işi muvaffakiyetle başardıklarına ve geçici kabulün yapıldığına dair işi yaptıran idareden alınmış belgelerini dilekçelerine bağlamaları.

C — Ticaret ve Sanayi Odasından 964 yılı için alınmış belgenin

D — İhale gününden tatil günleri hariç en az üç gün evvel İl Bayındırlık Müdürlüğünden böyle bir işi başarabileceklerine dair alınmış ehliyet vesikasının teklif mektublarına eklenmesi lâzımdır.

4 — Bu işe aid şartlaşma ve sözleşme tasarılarile keşiflerini her gün çalışma saatleri içinde İl Bayındırlık Müdürlüğünde görebilirler.

5 — Zarfların ihaleden bir saat evvel komisyon başkanlığına verilmesi veya gönderilmesi şarttır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (6194)

EKSİLTME İLÂNI

Edirne Defterdarlığından :

Yapılacak iş:

1 — 42809 lira 71 kuruş keşif bedelli Edirne Merkez Hükûmet Konağı onarımıdır.

2 — Eksiltme, kapalı zarf usulile ve 29 mayıs 1946 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 15 te Defterdarlıkta toplanacak komisyon huzurunda yapılacaktır.

3 — Geçici teminat miktarı 3100 liradır.

4 — İstekliler keşif ve şartname ve teferrüatını her zaman Millî Emlâk Müdürlüğünde görebilirler ve 220 kuruş mukabilinde Bayındırlık Müdürlüğünden tedarik edebilirler.

5 — İstekliler teklif mektublarını ve kanunun tarifatı dairesinde ihzar edecekleri vesaik ve teminat makbuz veya banka mektublarını havî mühürlü zarflarını yukarıda yazılı günde saat 14 e kadar alındı karşılığında komisyon başkanlığına teslim edeceklerdir. (6151)

AMERİKANIN EN MÜKEMMEL
Ameliyat Masaları
Fizik ve Laboratuar camları, İNGİLİZ KATGUTLERİNİ
HALİD BÜKE ve ORTAKLARI Firmasında
bulabilirsiniz. Siparişler tediyeli olarak hemen gönderilir.
İst. Büyük Kınacıyan Han No. 41 - 42, Telefon: 21452

Aydın Belediye Başkanlığından :

16 mayısta ihale edileceği Cumhuriyet gazetesile ilân edilen ve Ulus gazetesinde geç kaldığından bahisle ilân edilememiş olan:

1 — 49982 lira 65 kuruş keşif bedelli Aydın Şehir gazinosu ikinci kısım inşaatı vahidi fiat üzerinden kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

2 — Bu işe aid dosya Aydın Belediyesi fen heyetinde görülebilir.

3 — Muvakkat teminat 3750 liradır.

4 — İsteklilerin ihaleden üç gün evveline kadar Aydın Bayındırlık Müdürlüğüne müracaatle yeterlik belgesi alması lâzımdır. İstekli yüksek mühendis yüksek mimar ve mühendis olmadığı takdirde bu işin fennî mesuliyetini deruhde eden yukarda yazılı vasıfta bir elemanı iş başında bulunduracağını noterden musaddak bir sözleşme ile önceden temin etmesi lâzımdır.

5 — İhale 6 haziran 946 perşembe günü saat 11 de Aydın Belediye binasında toplanacak olan encümen tarafından yapılacaktır. Teklif mektublarının ihaleden bir saat önceye kadar verilmiş bulunması gerektir. Telklif zarflarının 2490 sayılı kanun hükümlerine uygun olması lâzımdır. (6614)

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Antalya İli Daimî Komisyonundan:

1 — Kapalı zarf usulile eksiltmeye konulup ilân edilen ve sonradan keşif cetvelile şartnamesinin tadile uğraması hasebile ilân keyfiyeti hükümsüz sayılan Antalya - Korkuteli - Elmalı yolunun 76+100—85+000 inci kilometreleri arasında bozuk olan yolun esaslı tamiratı (21,461) lira (78) kuruşluk keşfi üzerinden yeniden 10/6/946 tarihine musadif pazartesi günü saat 15 e kadar kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Talib olanlar bedeli keşfin yüzde yedi buçuğunu teşkil eden (1609) lira 64 kuruşluk teminatı muvakkate yatırmak mecburiyetindedirler. Temirat olarak 2490 sayılı kanunda tayin edilen kıymetler kabul edilir. Eksiltmeye gireceklerin Antalya Bayındırlık Müdürlüğünden alınmış ehliyet vesikasile mukayyed oldukları Ticaret Odasından alınmış vesikayı ve teminat makbuz veya mektubunu 2490 sayılı kanunun 32 nci maddesinin tarifatı dairesinde tanzim edilecek teklif mektubu ile birlikte bir saat evveline kadar Antalya vilâyet makamında toplanacak olan Daimî Komisyon riyasetine bizzat veya posta ile göndermeleri lâzımdır.

3 — İstiyenler, evrakı keşfiyeyi Antalya Bayındırlık Müdürlüğünden veya İl Daimî Komisyonundan alıp tetkik edebilirler. (6522)

Toprak Mahsulleri Ofisi

İzmir Şubesi Müdürlüğünden:

Şehrin muhtelif semtlerindeki depolarımızdan fabrikalara ve istasyonla gümrükten fabrika ve depolarımıza hububat vesairenin nakliyesi işi açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 30/5/1946 günü saat 15 tedir.

2 — İlk teminat on bin liradır.

3 — Şartnameyi görmek istiyenlerin mahallî Şube Müdürlüğüne ve İzmir Şubesi Muhasebeciliğine müracaatleri.

4 — Bu eksiltmeye girebilmek için dört sene müddetle nakliye müteahhidliği yapmış olmak lâzımdır. (6538)

KARAR

Gaib sayılan firar suçundan sanık İst. Fatih Hızırçavuş Mah. sinden İbrahim oğlu 1333 D. lu Kemaleddin Akgermanın 15 gün içinde bulunduğu yer As. Ş. sine başvurması üzerine 19 nisan 946 gün ve 7784 sayılı Cumhuriyet Gazetesile yapılan yayımdaki süre dahilinde isbati vücud etmediği anlaşılmakla er Kemaleddin Akgermanın Türkiye dahilindeki mallarının kendiliğinden gelinceye veya tutuluncaya kadar haczine As. Y. U. K. nun 216 Md. gereğince karar verildiği ayni maddenin 4 fıkrasınca yayınlanır. 15 mayıs 946

Adli subay Ahmed Metiner (938 - 212)
Adli âmir Fahreddin Canöztürk (332 - 40)
(1402 - 6704)

İçme Su Tasarısı ve Drenajı Yaptırılacak

İLLER BANKASINDAN:

1) Kartal kasabası müstakbel temiz su tesisatı tasarısı ile Yakacık civarındaki içme suyu havzasının drenajı kapalı zarf usulile yaptırılacaktır.

2) Keşif bedeli (65311,89) ve geçici teminat (4515,59) liradır.

3) İhale (7/6/946) günü saat 15 te Bankamız binasında yapılacaktır.

4) Bu işe aid teklif mektublarının ihale günü saat 14 e kadar Bankamız Teknik İşler Müdürlüğüne makbuz mukabilinde verilmesi şarttır. (Postada veya sair suretle vukubulacak gecikmeler kabul edilmez.)

5) Bu işe aid sözleşme ve ekleri 10 lira bedeli mukabilinde Bankamızdan ve Kartal Belediyesinden alınabilir.

6) Eksiltmeye girebilmek için yüksek mühendis olmak, bilfiil herhangi bir şehir su tasarısı yapmış bulunmak veya benzeri bir inşaatı bizzat taahhüd ederek muvaffakıyetle bitirmiş olmak ve bu işleri tevsik eden belgelerile (4/6/946) günü akşamına kadar Bankamıza müracaat ederek iştirak vesikası almış bulunmak şarttır.

7) Banka iştirak vesikası vermekte ve ihaleyi yapıp yapmamakta serbesttir. (6650)

Dr. İHYA SALİH
Kulak, Boğaz, Burun Mütehassısı
Her gün saat 13 ten itibaren hastalarını kabul eder. Cağaloğlu Emniyet Sandığı sırası 24. Tel: 20034

İstanbul Millî Korunma Savcılığından: Iddiâ: 946-672

Fatura kopyelerini saklamamak suretile Millî Korunma Kanununa muhalefetten suçlu Marpuççular Büyük Abudefendi han 34 numarada baharatçı Şakir oğlu 322 doğumlu İsmail Yamaç hakkında 3005 sayılı kanuna tevfikan İstanbul (2) nci Toplu Millî Korunma Mahkemesinde yapılan duruşma sonunda: Suçlunun sabit görülen fiilinden dolâyı hareketine uyan Millî Korunma Kanununun muaddel 31-4, 57-8 ve 63 üncü maddelerine tevfikan 50 lira ağır para cezasile tecziyesine, 1 hafta müddetle ticarethanesinin kapatılmasına ve bu kadar müddet ticaretten menine ve hükmün kat'leştiğinde neşrine dair mezkûr mahkemeden verilen 3-12-945 tarih ve 99-98 sayılı karar kat'leşmekle ilân olunur. Cumhuriyet gazetesile neşrolunacaktır. (6651)

Svenska Orient Linien
GOTHENBURG
WESTRALIA
STAREGYPT
Vapurları haziranın iptidasında Buenos Alresten limanımız için eşyayi ticariye tahmil edecekleridir.
SUNNANLAND Vapuru
15 haziranda Rio de Janiero ve Santos'tan limanımız için eşyayi ticariye tahmil edecektir.
Fazla tafsilât için Galata Tahir hanında 3 üncü katta
SKANDİNAVİAN NEAR EAST AGENCY acentalığına müracaat.
Telefon: 44993 - 2 - 1

Bir Aded Benzin Motörü Alınacak

Mübayaa ettirilecek olan bir aded 16-18 beygirlik 300-1000 adedi devirli 2 silindirli ufak tip benzin motörünün mevcuddan vermeğe veya sipariş suretile getirtmeğe istekli olacakların tekliflerini en geç 25 mayıs 946 tarihine kadar Kasımpaşada bulunan Deniz Levazım Âmirliğine vermeleri. (6537)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Amyant Bez Alınacak

Devlet Demiryolları Haydarpaşa Satınalma Komisyonundan:

1 — (700) metre takriben (700) yedi yüz kilo Amyant Bez açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli (2751) iki bin yedi yüz elli bir lira olup muvakkat teminatı (206) iki yüz altı lira (33) otuz üç kuruştur.

3 — Buna aid şartname komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

4 — Eksiltme (24 haziran 1946) pazartesi günü saat (15) on beşte Haydarpaşa gar binası dahilindeki Haydarpaşa Satınalma Komisyonunda yapılacağından arzu edenlerin vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (6698)

Devlet Orman İşletmesi

Manavgat Müdürlüğünden:

1 — Antalya emvalinden olup Niğit sahil son deposunda mevcud 4965 adede denk 475 metre küp 186 desimetre küp çam kerestesinin metre küpü 75 liradan açık arttırmaya konulmuştur.

2 — Arttırma 30/5/946 gününe rastlayan perşembe günü saat 15 te işletmede yapılacaktır.

3 — Şartname Orman Genel Müdürlüğünde Antalya, Alanya, Mersin, Adana işletmeleri ile Akseki bölge şefliğinde görülebilir.

4 — Muvakkat teminat 2676 lira 30 kuruştur.

5 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte müdürlüğe müracaatleri ilân olunur. (6520)

İNŞAAT İLÂNI

Ereğli Kömürleri İşletmesi Genel Müdürlüğünden:

1 — İşletmenin Gelik Bölkesinde yaptıracağı münferid «D» tipi ev ve küçük evler inşaatı kapalı zarf usulü ve vahidi fiat esasile eksiltmeye konmuştur.

2 — Bu inşaat için İşletme tarafından verilecek malzeme eksiltme dosyasının hususî şartnamesinde yazılıdır.

3 — Bu işin tahmin edilen bedeli (196,990) liradır.

4 — Muvakkat teminat miktarı (11,100) liradır.

5 — Eksiltme evrakı (50) lira mukabilinde Zonguldakta İşletme İmar ve İnşa Grup Müdürlüğünden, Ankarada Etibank İnşaat Müdürlüğünden ve İstanbulda Etibank Şubesinden temin edilebilir.

6 — Eksiltme 27 mayıs 1946 pazartesi günü saat 15 te Zonguldakta Ereğli Kömürleri İşletmesi İmar ve İnşa Grup Müdürlüğü binasında yapılacaktır.

7 — Teklif zarfları eksiltme şartnamesine göre tanzim edilmiş olarak ihale günü saat 12 ye kadar makbuz mukabilinde İşletme Genel Müdürlük Başkâtibliğine teslim edilmiş olacaktır.

8 — İşletme ihaleyi icrada serbesttir. (6191)

KAPALI ZARF USULİLE EKSİLTME

Trabzon Gümrük Müdürlüğünden:

1 — Gümrük ve Tekel Bakanlığına aid Doğubeyazıd çevresinde hudut üzerinde bulunan Gürbulak gümrüğü yanında yeniden yaptırılacak 16877,30 lira keşif bedelli bir aded memur evi inşaatı Trabzon Gümrük Müdürlüğünce kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu işe aid keşif, şartname ve diğer evrakı, Ankarada Gümrük ve Tekel Bakanlığı Levazım Müdürlüğünde, İstanbulda İstanbul Gümrük Başmüdürlüğü Levazım Şefliğinde ve Trabzonda Trabzon Gümrük Müdürlüğünde görülebilir.

3 — Kapalı zarf usulile eksiltme Trabzonda iskele civarında Trabzon Gümrük Müdürlüğündeki komisyonda 3 haziran 1946 pazartesi günü saat 15 altıda yapılacaktır.

4 — Geçici teminat 1265,80 liradır.

5 — İsteklilerin Trabzon Gümrük Müdürlüğüne ihale gününden beş günleri haric en az üç gün evvel bu gibi işler yaptıklarını ve yeterliklerini gösterir Gümrük ve Tekel Bakanlığından alınmış belge tevdi etmeleri lâzımdır. Ayrıca 1946 yılına aid Ticaret Odasında kayıdlı bulunduğuna dair belgeleri 2490 sayılı kanunun tarifatı dairesinde hazırlayacakları teklif mektublarını muayyen saatten bir saat önce ibraz etmiş olmaları şarttır. Postada vaki gecikmeler kabul olunmaz. (59

Bir kaza neticesinde yanan
ADAPAZARININ yarım asırlık şöhreti olan
HACI BABA LOKANTASI
Bütün modern konforu haiz olarak yeniden sayın Düzce ve Hendek müşterilerine açılmıştır.

Akşam Erkek Sanat Okulu Müdürlüğünden:

Teknik öğretim okulları fizik - kimya laboratuvarları için 6000.— lira muhammen bedel üzerinden 1 kilo (saf) plâtin, 4470 sayılı kanun hükümlerine göre pazarlık suretile satın alınacaktır.

Elinde bulunup da satmak isteyenler 22 mayıs 1946 çarşamba günü saat 15 te Tophanede 347 numaralı büroda toplanacak komisyona başvurmaları (64

OT ALINACAK

Ereğli Kömürleri İşletmesi Genel Müdürlüğünden:

İşletmemiz hayvanlarının ihtiyacı için kapalı zarf usulile «500» ton kuru ot alınacaktır.

Zonguldakta: Ereğli Kömürleri İşletmesi Genel Müdürlüğü
Ankarada : Etibank Genel Müdürlüğü
Istanbulda : Etibank Istanbul Şubesi Müdürlüğünden alınabilir.

Eksiltmeye gireceklerin ot bedelinin % 5 i nisbetinde muvakkat teminat vermeleri şarttır.

İhale, kapalı zarf usulile 12 haziran 1946 çarşamba günü saat 10 da İşletme Ticaret Grupu Müdürlüğünde yapılacağından teklif ve teminatları havi zarfların ihale günü en geç saat 15 e kadar Genel Müdürlük başkâtibliğine verilmiş olması lâzımdır.

Postada vukubulacak gecikmeler nazarı itibara alınmaz.

İşletme idaresi ihaleyi dilediğine kısmen veya tamamen yapıp yapmamakta serbesttir. (6349)

Değirmendere Belediyesinden:

1 — Kocaelinin mesire mahalli olan Güzeldeğirmenderenin vapur iskelesi başındaki ve sahildeki meydanlığı yazlık bahçe haline getirilmiştir.

2 — 1300 metre murabbaı sahayı ihtiva eden bu bahçe beş sene müddetle içkili gazino ve lokanta olarak icara verilecektir.

3 — Bahçeyi kiralayacaklar bahçede yazlık sinema da kurabilirler. (Kasabada elektrik yoktur.)

4 — 22/5/946 çarşamba günü saat 14 te yapılacak olan açık arttırma Değirmendere belediyesinde yapılacaktır.

5 — Buna dair şartname, Değirmendere Belediyesinden parasız olarak alınabilir. (642

Toprak Mahsulleri Ofisi

Yozgad Bölge Şefliğinden

Yozgad vilâyetinin Akdağmadeni kazası dahilindeki Ofisimiz ambarlarında mevcud hububat ve bakliyatın bir müteahhid elile Yerköy istasyonuna naklî için 29/4/946 pazartesi günü yapılan eksiltmede teklif olunan asgarî fiat haddi lâyıkında görülmediğinden yeniden eksiltmeye çıkarılmıştır.

1 — Akdağmadeninden Yerköye nakledilecek hububat ve bakliyatın miktarı «2500» tondur.

2 — Eksiltme 27/5/946 pazartesi günü saat 13,30 da Yozgad Bölge Şefliği binasında yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 2500 liradır.

4 — Talibler bu işe aid şartnameyi Yozgad ve Kayseri Bölge Şefliklerile İstanbul, Ankara Ofis Şube Müdürlüklerinde ve Akdağmadeni Ziraat Bankası Yerköy Ambar Şefliğinde her gün görülebilir. (661

Akşam Erkek Sanat Okulu Müdürlüğünden:

1 — Gezici köy demircilik ve marangozluk kursları için (6108) lira muhammen bedel üzerinden 27 kalem çeşidli tiplerde marangoz el aletleri, 24 sayılı kanun hükümleri gereğince kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

2 — Bu işe aid fennî şartname (ve bir kısmı için tutulan nümuneler) her gün Tophanede 347 numaradaki Okulun Bürosunda görülebilir.

3 — İhale, 22 mayıs 1946 çarşamba günü saat 15,30 da yukarıda belirtilen büroda toplanacak komisyon tarafından yapılacaktır.

4 — 2490 sayılı kanun hükümlerine uygun olarak hazırlanacak teklif mektublarına aşağıdaki belgeler eklenecektir.

a — 1946 yılına aid Ticaret Odası vesikası,

b — İsteklinin, bu gibi işleri yapabileceğini inandırır vesika,

c — Yüksek Okullar Saymanlığı veznesine yatırılacak 458,10 liralık geçici teminat alıntısı.

5 — Kapalı zarflar, 22 mayıs 1946 çarşamba günü saat tam 14,30 a kadar (alıntı karşılığında) kabul edilecektir.

6 — İsteklilerin, yukarıda belirtilen gün ve saatte komisyona başvurmaları. (Postada vaki olacak gecikmeler gözönüne alınmıyacaktır). (5981

KÖŞK Göztepede 7 oda, salon, hol, banyo, kiler, mutfak, 2 dönüme yakın bahçe, yetişmiş çamlar, meyva fidanları, fevkalâde bir villâ satılıktır. Öğleleri, Tel: 40825

Pnömatik yükleme ve boşaltma araçları ile kaldırıcı götürücü ve tartıcı tesisat malzemesi alınacak

Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünden:

Hububat anbarlarımızın modern doldurma ve boşaltma araçları ile donatımı için gerekli malzeme vadeli olarak ısmarlanacaktır. İstenilen araçların gücünü ve diğer niteliklerini belirten özel ve yönetsel şartlaşmalarla sözleşme tasarısı Ankarada Genel Müdürlük Malzeme Müdürlüğünden, İstanbulda şubemiz malzeme kısmından 20 lira bedelle alınabilir.

Bu gibi tesisatı yapan fabrikalar tmsilcilerinin şartlaşmalarımıza uygun olarak getirecekleri teklif ve kataloğlarını 15/7/1946 tarihine kadar Genel Müdürlüğe vermeleri ilân olunur. 3519-63